

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, január 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- 44.000 korona állami segély az aradi rendőrségnek.
- Zavar a Nemzeti Színház építése körül.
- Kullassa titkok az ellenzék taktikájáról.
- Vadorzó-harc József főherceg hirtokán.
- Hárommillió kórházat épít Aradmegye.
- Az első pénzügyi beszámoló.
- Román konzulátus Aradon?
- Provokáltak az erőszakot.
- Kulturpalota és szivarfüst.
- Az aradi tisztikar estélya.
- Falusi kislány a korzón.
- Tisza hivatása.
- Kalisszatitkok.
- Tarkaságok.

Az új kórház.

Arad, január 24.

Az 1831. évi kolera után, amely Aradvármegye községeiben több mint háromezer embert pusztított el, a nemes vármegyénél nagy terv született meg. Maga a főispán lett a szószólója a merész gondolatnak, a széplelkű Orozy Lőrinc báró, akit kevéssel előbb iktatott be méltóságába az országbíró. Indítványt tön: építsen a vármegye ispotályt, a minők az ország székvárosán kívül alig néhányan találtak. Férfi-munka volt, nehéz vállalkozás: négy évbe telt, amíg az áldozatkész lelkek által összeadott alapból: 175.654 forintból megépült a kórház, a Ferenc-téri épület-csoport első magja, amelyet 1836. december 8-án meg is nyitottak — két kórteremmel. A milyen kicsinek látszik ez

ma, olyan nagy sor volt ez az időben és a kor arcképfestője, mikor Orozy Lőrinc bárót érdemeinek környezetében akarta ábrázolni, egyik kezébe hazafias költeményeit, másikkal a megyei közkórház terveit illesztette.

Nyolevan esztendő elmúltával újra hasonló nemes ambíció ujjal fel Aradvármegyénél. A terv a haladottabb körülmények között ép oly nagyszabásúnak, a feladat ép oly nehéznek tetszik, mint a két termes kórház építése annak idejében. A kórház nem maradt ugyan meg nyolevan esztendőn keresztül primitív formájában; bővítettek, toldogattak, új épületcsoportot emeltek; szinte nem volt két-három év, a melyben valamit ne tökéletesítették volna benne. Most azonban egész új helyre, új alapon, hatalmas keretekben akarják a közkórházat építeni, a mely már ötszázötven beteg befogadására lesz alkalmas. Annyit jelent ez, hogy az új voltának előnyei: a modern tudomány minden sikerének, eszközének, diadalmas elmeletének érvényesítése és fölhasználása mellett egyike lesz a vidék legnagyobb egészségügyi intézeteinek.

Mint akkor, most is a főispán áll a cselekvés élén: Orozy Lőrincnek utódja, Urbán Iván báró. Abban az idegenből ideszármazott, új ember tettvégya, alkotó-energiája nyilatkozott meg; meg akarta mutatni, hogy ha nem is szülte a vármegyének —

Hevesvármegyéből került ide, — azért egyesülni tud a vármegye óhajaival, fájdalmaival, céljaival. Urbán Iván bárót nem a fiatal szív lobogása serkentti. Ugy érezzük, hogy a szép, szeretettől és a népszerűség rózsáitól szeptett közéleti pályának, a melyben része volt, ezzel az intézménnyel akarja a koronáját föltenni. Ha talán — a mint rebesgették, — csakugyan megrezdült volna nemrég lelkében a pihenés utáni vágy, a közéleti harcoktól, gondolatokból való elvonulás csábító gondolata: ez a terv se hagyhatta távozni. Mert ennél nagyobb, szebb, több áldást osztó terv évtizedek óta nem kötötte le az energiákat itten; és aki ezt a tervet a valóság-hoz segíti, az elmondhatja magáról: hogy a szülővármegyéje iránt a szeretetnek, a hűségnek adóját a legnagyobb mértékkel róttá le.

És a terv egyre komolyabban bontakozik elő az óhajások, vágyak, remények közül. Ma már a vármegye megrendelte az új, három millió korona költséggel épülő kórház terveit. A papíron, az építész színeiben megszülető kórház-tervből pedig bizonyára rövid idő alatt lesz kőből való, hatalmas, eleven intézmény, s talán még előbb, mintsem a régi kórház avatójának nyolevan esztendő évfordulója elérkezik, megnyitják annak a régitemető helyére épült utódját.

A kórház ügyében, Urbán Iván

Öt órakor ...

Irta: Herczeg Ferenc.

Valaki — nevezük így ennek a kis mesének hőst — Valaki nem jól érezte magát és a rendesen korábban ment aludni. Előbb azonban írásban adta ki a holnapi napra szóló utasításait. Ez a Valaki ugyanis egy nagy építőcég főnöke volt.

Reggeli kilenc órakor találkozni óhajt a cementgyárak képviselőjével. Tizenegykor az épülő közraktárakat fogja meg szemlélni; fél-egykor alá akarja írni a téglagyár szerződését; délután pedig fel fogja mérteni az új város háza kupolatermét. Az olasz stucco-munkások, akik a kupola díszítésére vállalkoztak, legyenek ott a város házában, holnap délután öt-öt, egy perccel sem később.

Az írott rendeletet odatették a negyedik emeleten levő építő iroda asztalára. A rajzoló ott lakik az iroda mellett — ha éjjel hazajön, megtalálja a parancsot és tovább adja a stucco-munkásoknak.

A rajzoló az este együtt vacsorázott az olaszokkal.

— Kísérjenek haza — mondta nekik — majd megmondom, hogy mikor megy a főnök ur a város házára.

A vállalkozók az utóán várakoztak, a rajzoló meg fölsietett a lakására. Ott megtalálta a főnök céduláját. Kinyitotta az ablakot, szócsövet göngyöltetett rajzpapírosból és beletrombitált az éjszakába:

— Holnap délután öt-öt! Egy perccel sem később!

Egyik stuccós, aki lenn állott a kapu előtt, átvette az üzenetet és odakiáltotta a többieknek, akik már a nagytér tulsó során jártak:

— Délután öt-öt!

— Öt-öt! — visszhangzott a térről.

A főnök ezalatt első emeleti lakásában aludt. Nyugtalan álmában meghallotta a kiáltást és féketvesztett képzelete, miként az álmodó embernél történni szokott, egy másodperc alatt formákat, eseményeket és előzményeket költött a hangokhoz.

Azt álmodta, hogy fölbredt álmából. A hálószobájában volt, az ágyában feküdt. A feje fölött — ezt a szoba mennyezetén keresztül is látta — fényes rés támadt a fekete éjjeli felhőkön és egy rettenetes hang azt kiáltotta:

— Holnap délután öt-öt! Egy perccel sem később!

És nagy távolságból, ismeretlen régiókból, kísérteties kórus ismételte:

Délután öt-öt! Öt-öt!

Az alvónak úgy rémlett, mintha egy titkos és irgalmatlan kéz ketté tépné azt a végtelen hosszú szalagot, amelyre az ő életének órái vannak följegyezve. Az utolsó szám a szalagon az ötös. Azontul nincs semmi.

Azután halálos csendesség ereszkedett le a világra, mint egy fekete bársonyfüggöny. Az alvó a nagy sötétségben csak saját szívének ijedt zakatolását hallotta.

— Holnap délután öt-öt meg fogok halni. Egy perccel sem később! — mondta álmában. Reggel fölkel és a hideg fürdő elzavarta az éjszaka fülledt emlékeit. Mikor az ebédlőszobába lépett, a kristály pohárban megtört verőfény forrószinű kis szivárványt vetett az abroszra.

— Ostoba álmai vannak néha az embernek! Kilenkor már künn volt a cementgyárban. Mialatt a gyárosokkal alkudozott, kemény volt, ravasz volt és fölényes volt, mint mindig, ha üzletről volt szó. Tizenegykor kihajtatott az épülő közraktárakhoz és haragos zivatarként sietett végig a gerenda- és tégladőn. Száz hibát talált és ezer kifogást emelt.

Az új benyomások garmadaszámra hullottak a lelkébe, az öntudata legmélyén azonban még mindig ott izzott éjjeli álmának emléke, mint az eleven parázs. Délután öt-öt! A tüzes szám keresztül rágtá magát mindenén és égette a lelkét.

— Még az kellene, hogy ideges légyek! — mondta meghökkenve.

Ebédre hazament. A gyerekszobában látogatott talált: öreg édesanyját. Nem éltek különben valami nagy egyetértésben. Az építész perben állott fivérével az apai öröksége miatt és mivel édesanyja a másik tía pártját fogta, meghidegült köztük a viszony.

Most azonban az édesanyja ráncos arca csodálatosan meghatotta; megtette azt, amit már tíz éve nem tett: kezet csókolt neki. És hirtelen ellágyulásának hatása alatt azt mondta:

főispán nemes igyekezete, kitartó buzgalma mellett dicséretet érdemlően nyilatkozik meg Aradvármegye vezetőinek fáradozása. Mint az ösöktől öröklött feladatot, úgy tekintik a vármegye kötelességét, hogy a kórház az idők színvonalát mindenkor elérje. És ha, a közigazgatásnak küszöbre lépő államosításával kapcsolatosan a „korhadt” „avult” vármegyéről beszélnek, akkor cáfolatul Aradvármegyére kell mutatni, amely a kórház-építés megoldásával a közigazgatás legmodernebb feladatát teljesíti, és a szociális hivatáskör legkomolyabb részében arat sikert.

Az első pénzügyi beszámoló.

— A Közgazdasági Bank közgyűlése. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

Február tizenötödikéig minden vasárnap és egy-két hétköznapon is élénk élet lesz az aradi pénzügyi életben. Minden hétre jut legalább egy közgyűlés, amelyeknek a sorát az Aradi Közgazdasági Bank ma délután tartott közgyűlése nyitotta meg. A két év óta fennálló pénzügyi eredményes esztendőről számolhatott be részvényeseinek.

A közgyűlést az intézet saját helyiségében Sármezey Endre igazgatósági elnök nyitotta meg. Előzölte a részvényeseket és bejelentette, hogy 162 részvényes 3594 részvényt tett le, megjelent 48 részvényes, akik 2156 részvény képviselőben 1228 szavazatot gyakorolhatnak, tehát a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Bogdán Virgil intézeti ügyét, hitelesítésére Tolnai János dr., Winkler József részvényeseket kérte fel.

Az elnöki megnyitó után Kenedi Ervin vezérigazgató ismertette az igazgatóság jelentését az elmúlt esztendőről. A jelentés hálás elismerését fejezi ki a visszlezámitoló pénzügyi tevékenység és első sorban az aradi Osztrák-Magyar bankfiók vezetőségének. A 125.371 korona 46 fillér tiszta nyereség felosztásáról a jelentés ezeket javasolja:

A múlt évi 20 212 korona 06 fillér elővezetés levonása után fennmaradó 105 159 ko-

rona 40 fillérből fordítassék 10 százalék a tartalékalap gyarapítására 10.515'94 korona, 10 százalék az igazgatóság jutalékára 10.515'94 korona, 4 százalék a vezérigazgató és tisztviselők jutalékára 4.206'38 korona, 6000 db. részvény osztalékára 11 korona 66.000 korona. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjára 1.500 korona, 6000 db. osztalék szelvény nyugtábelvételére 312 korona. A tartalékalap rendkívüli dotációjára — miáltál az 60.000 koronára emelkedik 14.459 korona 85 fillér. A jövő esztendői veszteség- és nyereség-számlára vitessék át 17.861 korona 35 fillér.

A közgyűlés a jelentést és a mérleget tudomásul vette, a felmentvényeket megadta és elhatározta, hogy a részvények 2. számú szelvényét január 26-tól kezdve az intézet pénztáránál, vagy budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál darabonként 11 koronával beváltják.

Somló Armin dr. a részvényesek nevében elismerését fejezte ki az igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak, a vezérigazgatónak és a tisztviselő karnak. Az elismerést jegyzőkönyvben is megörökítették.

Végül a megüresedett helyekre a felügyelő bizottságba megválasztották Dózsa Dezső kereskedőt két évre, a választmányba Groszman Alfréd dr. ügyvédet és Varga Zeigmond családtelepi-intézőt egy évre.

A közgyűlésen jelen voltak a részvényesek közül Sármezey Endre, Feszler Károly, Gutzjahr Mihály, Hamory László dr., Nemess Géza, Senk Ferenc, Szabó Albert, Reiber Emil, Grób Jenő, Kenedi Ervin, Bogdán Virgil dr., Hemmen János dr., Nacht Viktor, Hajós Árpád, Hendl József, Weisz Adolf, Fischeb Richard, Szűcs Pál, Ecker Gyula, Krausz Elemér, Rosenteld Herman, Hönig Frigyes, Laneberger Károly, ifj. Feszler Károly, Wermos Jenő, Winkler Józ of, Somló Armin dr., Kádár József, Holländer Miksa, Klein Sándor, Böhm Béla, Huber Ferenc, Werner Károly, Menrath Lajos, Nikulás Géza, Geller L., Csóty János, Dürr Kocsárd, Friedmann Gyula, Prokopetz Emil, Loreh Mátyás, Robitsek Lajos, Riesz Mátyás, Holz Antal dr., Szabó Mihály dr., Somogyi József, Szabados Béla, Erdős Pál, Szűcs F. Vilmos, Donáth Simon, Tolnai János dr., Brandes Henrik, Eöde Géza, Mavesch Gyula, Hoffmann Antal, Schaefer Richard, Meisl Sándor, Dániel László, Schauer Jacques, Neubauer Manó, Singer Lajos dr., Domán Sándor.

De aztán mégis készülődni kezdett. Nem, neki nincs hozzátaló bátorsága, hogy gyöngének mutassa magát. Különbösen is mindegy, akár otthon van, akár másutt, az öt órát nem kerülheti el és nem is ugorhatja át.

Az utcán egy koldus nyújtotta feléje a kalapját. Restelte kigombolni a kabátját és tovább ment. A sarkon azonban megállott, majd visszafordult. Tulajdonképpen mért nem adott semmit annak a szegény embernek? Egy bankjegyet dobott a koldus kalapjába és valami kellemes érzéssel a szívében folytatta útját. Ezentul minden koldusnak fog adni, sokat fog adni. Ezentul nem fogja restelni, hogy jószívűnek, vagy akár egy kissé gyöngének is mutassa magát. A családjaival szemben is, az alkalmazottjaival szemben is.

Egy óra boltnál megállott, hogy beadja a zseboráját, mert az tegnap óta hibásan járt, de aztán észébe jutott, hogy a stuccós olaszok várják és sietett a városháza felé.

A stucco-munkával baj volt. A munka nem volt épen rossz, de a vállalkozók önkényesen eltértek az eredeti tervtől — ők azt mondták, hogy művészi okokból — és ha az építész a szerződés betűibe kapaszkodik, akkor tönkre teheti az olaszokat. Egyébként nem volt az az ember, aki elmulasztja az ilyen alkalmat, midőn azonban most a városház nagytermében várakozó vállalkozók sápadt és izgatott arcát látta, valami meleg, emberi részvétet érzett.

— Tessék megnézni a munkánkat, az jó munka! — mondta az olaszok vezetője és a toronyállvány létrája felé ment.

Tisza hivatása.

— Olasz vélemény a miniszterelnökről. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, január 24.

Egy előkelő olasz lap, a Corriere della Sera, azt jövendőli, hogy Berchtold grófot a külügy-miniszteri széken nemsokára Tisza István gróf fogja fölvaltani. Ezt az érdekes hírt komoly érvelés támogatja az említett cikkben. Nem kevésbé érdekes azonban, hogy a Tisza külügy-miniszterségéről szóló hírt nálunk épen az ellenzéki sajtó kapja fel és kommentálja — a maga módja szerint.

A mi ellenzékünk azt szeretné kisütni a feltűnést keltő hírből, hogy Tisza nem érzi jól magát a magyar miniszterelnöki állásban s hogy számításból és nagyvággyá-ból áhítzik mas működést két babérútán. Szóval, az ellenzék kisébbíteni szeretné Tiszát abból az alkalomból is, hogy a nagyvilág figyelme hízelgő módon irányult személye felé. Pedig az a külföldi kombináció kétségtelenül a Tisza tudta nélkül látott napvilágot és homlokegyenest ellenkező értékű, mint az ellenzéki következtetés.

Az a hír azt jelenti, hogy Tiszának egész közszereplésén, de kivált a delegációban mondott hatalmas beszédei igen mély benyomást gyakoroltak a külföldi államok politikai körére is. Azt jelenti, hogy kiváltságos államférfiúi képességei az ország határain túl is becsülést, sőt csodálatot vívtak ki számára. Azt jelenti, hogy a múlt nemzetek a mi kormányunk ezidő szerinti való fejt az osztrák-magyar nagyhatalmasság külpolitikájának a sikeres vezetésére is teljes mértékben rátermettnek, hivatottnak ítélik.

Az ellenzéki sajtó kiesnyes mesterkedése viszont arra mutat, hogy a mi éktelekű, a rendet nehezen tűrő oppositiónk mindenáron szabadulni szeretne Tiszától, hogy visszatérhesen ahhoz az anarchizmus, amelynek egyedül Tisza tudta vög t vetni.

Az ország elfogulatlan közönsége örömmel és büszkeséggel látja legnagyobb élő politikusának a nemzetközi népszerűségét és hódítását. Abban is bizonyosak vagyunk, hogy Tisza semmiképpen sem lenne méltatlan utóla a nagy Andrassy Gyulának, sőt a külügyek intézésében is maradandó, nagy alkotásokat hozna létre ezenje.

De Tiszának az igazi hivatása mégis csak az, hogy mint magyar miniszterelnök folytassa és fejtesse be azt a működést, melyet oly szép sikerre, oly gazdag eredményekkel vezetett be már eddig is, amely a pártpolitikán és a napi

— Azt a dolgot az ösömmel majd rendbe hozom. Legyen az övé az örökség, ráfér, hiszen szegény ember.

Az öregasszony szeme egyszerre könybe lábbadt.

Bizony ráfér szegényre.

Elbeszélgettek egy kissé és az építész gyermekkori emlékeket kezdett felujítani. A dadáról beszélt, aki persze régen meghalt már és egy fekete kis kutyáról, amely gyermekkori pajtása volt.

Az édesanyját egészen elszékesnyitették ezek az emlékek. Most megint ráismert a fiára, az ő kis fiára és megint olyan meleg anyai szemmel tudott ránézni, mint régen, negyven esztendővel ezelőtt.

Az építész máskor mindig eisietett ebéd után, ma azonban ülve maradt és a gyerekekkel játszott. A nagyobbik elmondott egy versecskét, melyet a német kisasszonytól tanu t.

Az építész térdére ültette a kisebbiket.

— Nem jó volna, nagy baj volna, ha ezek a gyerekek most árvaságra jutnának, — gondolta magában.

Végül már a felesége küldte el hazulról.

— Már háromnegyed ötre jár, neked ötkor az új városházán kell lemond.

— Ötkor!

Ami titkolt, amit magába fojtott és amiről nem akart tudni: a babonás parázs a lelke mélyén hirtelen lángra lobbant. Az építész megrettent a gondolatától, hogy ő most elmenjen hazulról.

Az építész megnézte az órát: öt perc múlva öt! Egyszerre megint tisztán hallotta az ejfált szótat harsogását... Nem, ő nem megy fel oda! Most nem! Ezek az olaszok elkéseregett, mindenre kész emberek.

Hogy időt nyerjen, erőltetett jókedvvel támadt a vállalkozóknak.

— Önök félnek tőlem, pedig én nem vagyok emberevő. A szerződés betűi kedvéért nem fogok tisztességes iparosokat meggyomorítani.

A stuccósok arca fölragyogott. Most egyszerre öten is beszéltek, vidáman hadonázva és az úres terem visszhangzott a kacagásuktól. Az építész hosszasan elnézte a tervrajzokat, aztán megint az órát nézte.

Egynegyed hatra! Az ójeli szótat azt mondta: ötkor, egy perccel sem később!

A fájó nyomás, melyet egész nap a szíven érzett, hirtelen engedett. Táguló tüdővel szivta magába a levegőt... Milyen gyerek az ember! Egy ostoba álom hogy kiforgatja a valójából! De most már vége Lerázta magáról, megvetően sutba dobta gyöngeségének emlékét. Megint az volt, aki tegnap.

— Gyérünk föl a kupolához! — mondt.

Az építő mesterember nyugodt és biztos mozdulatával mászott föl a toronyállványra. Az olaszok libasorban követték.

A mozgás gyorsabb lüktetésbe hozta szívet. És a meleg vérhullámmal, mely a melléből a fejébe áradt, visszatért a régi elzántsága és a régi fölénye is. Nos, az olaszok nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy már fölülke-rekedtek.

kérdéseken oly messze felül emelkedik, amely korszakalkotónak indult. A külpolitikában is érvényesítheti őt azt a befolyást, amely közjogi állásánál fogva megilleti s amelyre államférfiai egyénisége képesíti, de a nemzet nagy többségével együtt bizonyára ő maga is úgy érzi, hogy itt a magyar kormány élén van az ő igazi missziója: rendezettebb, termékenyebb, szebb és boldogabb jövő felé vezetni a magyart.

Provokálták az erőszakot.

— Megfutottak a sajtótörvény előtt! —
Tisza István az ellenzék tegnapi szerepléséről.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest jan. 24.

A tegnapi nagy izgalmak után ma mélyeséges oszond volt a képviselőházban. Az ellenzék részéről természetesen senki sem jelent meg a Házban, a munkapárban is oly csekély volt az ülés iránt az érdeklődés, hogy alig nyolcvan volt jelen és így a mai ülésen a Ház tulajdonképpen nem is volt határozatképes.

Az ülés csak délelőtt tizenegy órakor kezdődött, mert megelőzően a mentelmi bizottság tartott ülést és a bizottság tanácskozása a szokottnál jóval tovább tartott. A bizottság azoknak a képviselőknek az ügyeit tárgyalta, akiket a tegnapi ülésen a mentelmi bizottsághoz utasított a Ház. A mint ez egy percig sem lehetett kétséges: az érdekelt képviselőket mind kizárásra ítélték. Andrassy Gyula gróf részesült a legenyhébb büntetésben, őt csak tíz napra titották ki a Házból.

A politikai afférekéről nem sokat beszéltek. A miniszterelnök jelen volt az ülésen, de senkivel sem értekezett: leveleket írt az egész ülés alatt.

Kállay Tamásnak is van lovagias ügye Zichy Aladár gróffal. Ebből az ügyből azonban nem lesz párbaj, azért, mert Zichy Aladár gróf, mint buzgó katolikus, elvi ellensége a párbajnak. Valószínű ennél fogva, hogy segédek sem fog megnevezni, mert a katolikus egyház tanítása szerint már a segédek küldése is annyira tiltva van, hogy a segédek is kiközösítik az egyházból. Ez pedig nem történhetik meg egy Zichy gróffal.

Ő bizony ragaszkodni fog a szerződéséhez és ha ez nincs nyűkre, akkor ám menjenek perre... És az édesanyja is téved, ha azt hiszi, hogy ő mindenét oda fogja ajándékozni a fivérének. Ehhez nincs kedve, de talán joga sincs hozzá, hiszen gyermekei vannak...

Mialatt főlebb mászott a létrán, a gondolatái esodálatos és izgatott gyorsasággal kalandoztak végig az elmúlt nap apró eseményein. És megint előtte állott a koldus, akinek pillanatnyi ellágyulásában bankjegyet ajándékozott... Nem járja, hogy a rendőrség eltűri az utcai koldulást. A gyöngéket és élnetlenekeket, amilyenek ezek az olasz stuccósok is és amilyen az ő fivére, könyörületből támogatni bűn, bűn a természet logikája ellen.

Az építész már fönn volt az állványon. Most végig ment a padlóhídon.

— Lássuk a munkát! — mondta szigorú arccal.

Mikor a padló közepén volt, ütni kezdett feje fölött a városi toronyóra harangja. Oly közel hangzott az érces kongás, hogy a tüdeje megremegett tőle. Ösztönszerűen megnézte a zsebóráját, az félhatot mutatott. Közbe olvasta az óraütéseket. A negyedet ütötte: egy-kettő-három-négy...

Egyszerre keresztül villámlott agyán a gondolat: az ő órája hibásan jár... Most öt óra van... Csapdába jutott...

A karfa után nyult — de a padlónak nem volt karfája — az üres levegőbe kapott...

Mire az óra elütötte az ötöt, egy perccel sem később, kiterjesztett karokkal lezuhant a mélységbe.

Az ülés napirendjén csak egy jelentéktelen javaslat volt. Miután ezt megszavazták, Tisza gróf hosszabb beszédben ismertette a tegnapi ülés eseményeit és igazolta azt, hogy az elnökség és a többség magatartása teljesen jogosult volt.

A jövő hét két első napján nem lesz ülése a Háznak.

Az ülés.

Beöthy Pál elnök tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki irományok előterjesztése után Szász Pál előadó referál azoknak a képviselőknek az ügyéről, akiket a tegnapi ülésen a mentelmi bizottság elé utasítottak.

Andrassy kizárása.

Szász Pál előadó arra hivatkozik, hogy Andrassy Gyula gróf a tegnapi ülésen a rendet állandóan zavarta s az elnök rendreutasításával és a Ház határozatával szembehelyezkedett. A rendezavarás, melyet Andrassy okozott, oly nagy volt, hogy az elnök kénytelen volt a palotaőrséget is igénybevenni. A bizottság indítványozza, hogy Andrassyt tíz egymásután következő ülésnapra zárják ki a Házból. (Helyeslés.)

A Ház a bizottság indítványát elfogadja.

A többi kizárás.

Szász Pál előadó ugyancsak a mentelmi bizottság nevében indítványozza, hogy Zichy Aladár gróft, akit tegnap két ízben is a mentelmi bizottsághoz utasítottak, tizenöt ülésnapra zárják ki a Házból.

A Ház a bizottság indítványát elfogadja.

Szász Pál előadó a mentelmi bizottság nevében indítványozza, hogy Justh Jánost, aki tegnap állandóan zavarta a tárgyalást s az elnök rendelkezéseivel szembeállott, tizenöt ülésnapra zárják ki a Házból.

A Ház az indítványt elfogadja.

Szász Pál előadó Beck Lajos mentelmi ügyét ismerteti; Beck, noha ki van tiltva a Házból, tegnap megjelent a Ház könyvtárában. A bizottság indítványozza, hogy Becket ezért jegyzőkönyvi megrovásban részesítsék.

Az indítványt, melynek következményeként Beck Lajos képviselői díjaiból a normális 500 korona pénzbüntetésen kívül még 100 koronát levonnak, a Ház elfogadta.

A Ház ezután harmadik olvasásban is megszavazta a sajtóról szóló törvényjavaslatot.

A budapesti bíróságok.

Almássy László előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a budapesti bíróságok személyzetének szaporításáról szóló törvényjavaslatot.

Vadász Lipót igazságügyi államtitkár a kormány nevében pár szóval szintén elfogadásra ajánlja a javaslatot. A Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

Tisza az ellenzékéről.

Tisza István gróf miniszterelnök a tegnapi eseményekkel szemben néhány tárgyilagos szóval konstatálni akarja a valódi tényállást. Az ellenzék az utolsó pár hónap alatt arra az álláspontra helyezkedett, hogy részt fog venni a vitában néhány oly javaslat tárgyalásánál, a melyet az alkotmányra nézve különösen veszedelmesnek talál. Az ellenzék a sajtótörvényjavaslatot is ilyen veszedelmes javaslatnak tekintette. Természetesen az ellenzék belső ügye, hogy mikor vesz részt a Ház tanácskozásában és mikor nem, de a szóló mégis rámutat arra, hogy ha már veszedelmesnek tartotta az ellenzék a javaslatot, mit tett, hogy ellene védekezzenek.

Az ellenzék részéről ötvenen vettek részt a vitában. Ezek között voltak olyanok is, a kik magas színvonalon álló beszédet mondtak, de már a vita első stádiumában is voltak

obstrukciós beszédek, a melyeknek kizáróan időtöltés volt a céljuk. Ezekkel a taktikákkal az ellenzék nem érthette el azt a célját, hogy a maga álláspontja részére a nemzetet megnyerje. Látniok kellett, hogy a nemzet nem igazul föl sem a képviselő urak, sem a sajtó agitációjára. Az a teljes hatástalanság, a mely sajtó küzdelmével szemben az ellenzék körében mutatkozott, azt bizonyítja, hogy a közvélemény maga is nagyon óhajtott a sajtó-reformot, és hogy a közvélemény nem látott egyebet a javaslatban, mint a sajtó legerősebb visszaéléseinek korlátozását.

Nagy többségben vannak a közvéleményben azok, akik a tegnapi elfogadott törvényjavaslatnál erősebb intézkedéseket óhajtottak a sajtóval szemben. Az ellenzéknek látnia kellett ezt, de azért mégis kötelessége lett volna az ellenzéknek, hogy a javaslat részletes tárgyalásánál igyekezzenek érvényesíteni kifogásait. Módjában állott volna az ellenzéknek részletes vitát indítani és ez a vita nem lett volna eredménytelen. E helyett azonban az általános vita utolsó szónoka felszólalása tulajdonképpen nagyrészt nem a javaslatból beszélt, hanem félkavarta mindazt az anyagot, amellyel izgalmakat lehet kelteni és politikai ellenfeleit kemény támadásban részesíteni. Szenélyeskedő vádakát hangoztatott az egész munkapárt és annak számos tagja ellen. Természetes tehát, hogy ez a támadás nem maradhatott védekezés és megtorlás nélkül. Természetes, hogy a kemény támadással szemben a védelem is erős hangot használt. Nem hivatása azt bírálgatni, hogy az elnökség e hanggal szemben teljesítette-e kötelességét, mert hiszen ő maga is érdekelt fél e kérdésben. Igen bántó kifejezések hangzottak el az ellenzék részéről, a nélkül, hogy az elnök beleavatkozott volna a dologba, viszont ő maga a miniszterelnök is többször részesült az elnök részéről rendreutasításban. Az elnökség tehát mindenkivel szemben gyakorolta a rendreutasítás jogát, a mikor szükségesnek tartotta. Megtörtént, hogy az ellenzék rendreutasítást kívánt egy kifejezésért, a melyért az elnök nem tartotta szükségesnek a rendreutasítást. E miatt aztán az ellenzék tegnap az egész ülésen oly magatartást tanúsított, melynek nem lehetett egyéb célja, mint az ellenzék kivonulásának lehetővé tétele. Igaz, hogy a napló e zajos jelenetről gyakran azt írja, hogy nagy zaj a baloldalon, de tudnivaló, hogy e három szó alatt a sértettek mily özöne értendő.

Az elnökség végtelen türelmet tanúsított; Apponyinak, Andrassynek megengedte a felszólalást a napirenden kívül, de az ismételt felszólalások után mégis meg kellett már tagadni a szólás jogát. Andrassy Gyula gróf egész világosan provokálni akarta a tegnapi ülésen az erőszakot, ugyancsak azok az urak is provokáló magatartást tanúsítottak, akiket el kellett távolítani. Az elnök kötelességét mulasztotta el, ha végül nem alkalmazta volna a házszabályok szigorát Andrassy Gyula gróffal szemben is. (Helyeslés.)

Mivel a sajtójavaslatokkal kapcsolatos támadásuk nem sikerült, újra megpróbálják, hogy a Déry-ügyet félkavarják, nem gondoskodik meg, hogy a rájuk dobott szenny a külföld elé az egész Magyarországot bepiszkítja. Miután nem tudtak a kormány és pártja között bizalmatlanságot kelteni és a nemzetben nem sikerült nekik ellenünk gyűlöletet szítani, a desperáció adta kezükbe ezt az ürügyet, hogy kiszorítsanak onnan, a hol kötelességüket kellett teljesíteni. Mindezt szárazon konstatálnom kellett. A nemzet láthatta, hogy akár itt vannak

ők, vagy sem, teljesítik-e kötelességüket, vagy megszöknek előle, ez bennünket rendületlen nyugalmunkban nem zavar és nem tántorít el attól az elhatározásunktól, hogy velük, nélkülük, vagy ellenük is teljesítsük kötelességünket. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

Ülés szerdán.

Ezután Beöthy elnök indítványára a Ház kimondotta, hogy legközelebbi ülését szerdán délelőtt tíz órakor tartja, napirendjén a ma elfogadott javaslat harmadszori olvasásával és az újoncjavaslatokkal.

Vadorzó-harc József főherceg birtokán.

— A fenség szarvasa. — Főtárgyalás az aradi törvényszéken. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

Szokatlan ügyet tárgyalt most az aradi büntető törvényszék. A por ama harc miatt keletkezett, amely József főherceg szarvasai körül folyt le. A kisjenői és környékbeli főhercegi uradalomban tavaly azt tapasztalták, hogy a féltve őrzött szarvasok, amelyeket József főherceg és vendégei számára tenyésztének, föltűnő gyorsasággal elpusztulnak. Sejtették, hogy orvvadászok garázdálkodnak az erdőségekben, de nem tudták elhagyni őket. Tavaly februárban Dániel Mihály vadór az erdőben egy szarvaslábát és fejet talált, de a törzse hiányzott. Azonnal jelentést tett a fővadórnek, aki aztán az összes vadőrökkel és a csendőrökkel a vadorzók keresésére indult. A véryomok elvezették a társaságot egy magános erdei házhoz, ahol a vadorzók szoktak tanyázni. A csendőrök körül fogták a titokzatos házat, hogy benne lévőek meg ne szökhessenek. A házból kilépő kisleány azonban elárulta a vadorzóknak a csendőröket és az orvvadászok rejtekét, uton kimenekültek. Közöttük volt Dalka Sándor is, akit futás közben megpillantottak a vadőrök és üldözni kezdték. Dániel rá is lőtt Dalkára, akit súlyosan megsebesített.

Dalka följelentésére a királyi ügyészség vádat emelt Dániel ellen súlyos testi sértés miatt; de Dalkát is megvádolta az ügyészség, mert többen azt vallották a vizsgálat során, hogy Dalka fegyvert fogott a fővadór ellen, ez pedig a büntető törvénykönyv szerint hatóság elleni erőszak, lévén a fővadór fölesküdt ember.

A tegnapi tárgyaláson Dalkát Reisinger Ferenc dr. ügyvéd megbízottja, Brasch Aladár dr. védte. A vádlott tagadta, hogy fegyvert fogott volna a fővadórra. Dániel beismerte, hogy fegyverrel megsebesítette Dalkát.

— Amikor azt láttam — vallotta — hogy a fővadász ur elesett, azt gondoltam, hogy Dalka lőtte le és megakartam akadályozni a vadorzó további vérengzését, azért lőttem rá.

A fővadór azt vallotta, hogy ő a vadorzók üldözése közben elbukott, de Dalka nem fogott rá fegyvert. Menekülés közben az orvvadászok két puskát eldobtak. A közvédat képviselő királyi ügyész erre a tárgyaláson elejtette a vádat Dalka ellen, de fentartotta Daniellel szemben s a bíróság a főhercegi vadórt súlyos testi sértés miatt, az enyhítő körülmények figyelembe vételével 8 napi fogházra és 70 korona orvosi költség megfizetésére ítélte. Az ügyész súlyosbitásért fölebbezett.

MULATSÁGOK.

Az aradi tisztikar estélye.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

Az aradi tisztikar kaszinó idei első társasvacsorája és bálja ma folyt le a Központi szálló különtermében. A táncmulatság előtt a 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor karnagy vezényletével magas nivóju, művészi hangversenyt tartott. A táncmulatság, amelyen Arad előkelő polgári társadalmának több tagja is résztvett, kitűnően sikerült s a hajnali órákban ért véget. Ott láttuk Pap I. János görögkeleti püspököt, Varjassy Lajos polgármestert, Ciorgár Román szemináriumai igazgatót, Lakatos Ottó rendfőnököt, Pfeiffer Gyula üzletvezetőt, Reiber Emilt, az Osztrák—Magyar Bank aradi fiókjának főnökét, Tich Mór dr. városi főorvost, Kovács Vince kulturtanácsnokot, Szemere Kálmán állomásfőnököt, Ipolyi-Keller Ivánt, a gazdasági egyesület főtitkárát, Lukács Jenő dr. gyermekkórházi főorvost stb. Az estélyen az Aradon állomásozó összes csapatok képviselve voltak. A katonai méltóságok közül ott volt: Resch Ferenc vezérőrnagy állomásparancsnok, Capdebó György nyugalmazott tábornok, Hegedűs Ede alezredes térparancsnok, Schweitzer József alezredes, Moga György dr. főtörzsorvos, Burdea Demeter alezredes, Winkler Rezső őrnagy, Horváth Géza őrnagy, Pfeiffer Győző őrnagy, Dörmann alezredes mezőhegyesi ménesparancsnok, Gillhuber Szilviusz őrnagy, Winkler Rezső őrnagy, Hauser Henrik alezredes, Bugárin őrnagy, Allersdorfer Endre katonai lelkész stb.

Az estélyen a következő hölgyek voltak jelen: Resch Ferencné, özvegy báró Metzgerné, Schweitzer Józsefné, Patzoldné, Nemes Jelloussig Oszkárné, Dollake Antalné, Burdea Demeterné, Horváth Gézané, Schreiber Hugóné özv. Hauser ezredesné, Pfeiffer Győzőné, Strohofer századosné, Hauser Henrikné, Dörmann Henrikné, Dörmann Erzsike, Benedicty Imréné, Bassler Jánosné, Fessler Károlyné, Strojny Margit, Pfeiffer Gyuláné, Ipolyi Keller Ivánné, Reiber Emilné, Sármey Lili, Kovács Margit stb.

(=) Egy Aradon ünnepelt művészt, aki nemrégiben fényes sikert aratott az aradi színpadon, sikerült leszerződtenni a Polgári Jótékony Nőegylet vezetőségének a február hetediküi műsoros estélyre. A nagy műsor két részből fog állani és az első résznek ez lesz az utolsó száma. Szünet közben szervezőzák a teát, azután megszólalnak a zene-jelek s ez szignálja a hangverseny második részének a kezdetét. Közben a katonazenekar játszik.

(=) Tanító bál. — Az aradi tanítók évtizedeken át igen sikerült bálakat rendeztek, melyeknek tiszta jövedelmét az aradi tanítók özvegyeinek és árváinak istápolására fordítják. A múltban elért báli sikerek indították a tanítókat arra, hogy ezidén is bálát rendezzenek, melyet a régi február 1-iki hagyományos dátumtól eltérőleg február 14-én a „Fehér Kereszt” nagytermében tartanak meg. A meghívókat most küldik szét és a bálát megelőző művészi nivóju hangverseny műsorát most állítják össze.

(=) Az Izraelita Patronázs nagy estélye, amelyet február végére terveznek a mulatság rendezői, a báli szezon legnagyobb szabásu eseményének ígérkezik. A mulatság sikerén 40 tagu hölgy és férfi nagybizottság dolgozik. Nem sablonos műkedvelő előadás lesz az a kabaré, amely az estélyt bevezeti, hanem csupa friss, elmés dolog, megannyi attrakció az első számtól az utolsóig.

(=) A kereskedelmi utazók hangversenye kiemelkedő ez év művészi eseményei közül. Szinte csodálatszamba megy ez a gazdag és változatos műsor, amelyet január 31-én a kulturpalotában adnak elő. Gábor Arnold, a Népopera hírneves baritonistája Verdi Rigoletójának nagy áriáját és Schumann Két gránátosát, Gáborné Berju Erna a Wiesbadeni Hofoper művésznője pedig Leoncavalló Bajazzójának madárdalát énekl. Humorról Karinth Frigyes, az ötletek és szatírák legnépszerűbb mestere gondoskodik. Gerő Margit koncert-énekesnő, kinek hangjáról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak a fővárosi lapok. Kuruc János az ismert zeneszerző és népdalköltő zongorakiséréte mellett műdalokat ad elő. Patkai Vilma, az aradi nemzeti színház primadonnája operettrészleteket és kuplékat énekel. Franyó Zoltán rövid conferancot tart és egy-néhány új versét mutatja be a közönségnek. Mezey Zsigmond dr., M. Zay Margit és Komlósy Boriska hegedűn, zongorán és csellón triót adnak elő. E nivós műsor befejezésül Karinth Frigyes egyik legkedvesebb és legújabb dialógját játsszák. A hangverseny iránt igen nagy érdeklődés nyívanul meg.

(=) Mérnök-estély Aradon. A rendezőbizottság szombat esti összejövetelére a január 31-én táncmulatsággal kapcsolatban rendezendő családi estély képe teljesen kialakult. A rutinizott rendezők készen kidolgozott programmal jöttek össze és csak a szereplő személyek kiosztására volt szükség. Annyi bizonyos, hogy az idej mérnök-estély, melyen Arad uritársadalma ad egymásnak találkat, az idej farsang egyetlen összejövele lesz, ahol minden megjelent színparkázó ötletekkel megtűzdelt kabarét fog élvezni, egészen a saját társaságában. Az a körülmény, hogy csak az egyleti tagok családjakkal és szoros ismerőseikkel vehetnek az estélyen részt, biztosítja azt a nivót, amelyet ritkán lehet elérni. Az estélyre meghívók nem is lesznek kibocsátva. A rendező bizottság élén Nachtnébel Odón főmérnök, Német Zsigmond acev. felügyelő és Rasel József kir. mérnök állanak.

(=) Hangverseny. Az Aradon működő „Gutenberg”, „Máv”, „Szárnyszerű” dalos egyesületek február 1-én, vasárnap este a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendeznek, melynek műsora a következő: Conferansz: Karácsonyi Aladár dr., hírlapíró. 1. Zoltay Mátyás: „Üdvözlő dal” (összkar). 2. Lányi Ernő: „Elment az én rózsám” (Acsev). 3. Révfy Géza: „Sir a nóta” (Máv). 4. Zs.: „Zengjen a dal” mazur polka (Gutenberg). 5. Kuntze K.: „Őrségen” (Acsev). 6. Révfy Géza: „Népdalok” (Gutenberg). 7. Gaál Ferenc: „Nyisd ki anyám” (Máv). 8. Komikusz quartett (Acsev). 9. Szent-Gály Gyula: „Magyar dalsokor” (Gutenberg). 10. Révfy Géza: „Téli nóta” (Máv). A hangverseny kezdete fél 9 órakor. Hangverseny után tánc. A táncot Szabloczky János Máv. dalegylet karnagya által ez alkalomra szerzett „Dalos keringővel” kezdik. Belépődíjak, melyek a táncestélyre is érvényesek, a következők: Fentartott hely 3 kor., I. hely 2 kor., előre váltva 160 kor., II. hely 150 kor., előre váltva 120 kor., állóhely 1 kor., karzat I. sor 1 kor., a többi sor 60 fill. (karzatjegyek a táncra nem érvényesek) Jegyek előre válthatók a dalos egyletek vezetőségénél, Bauer Gyula és Mait Emil urak üzletében. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel, köszönettel fogadtatnak.

(=) Az első katolikus körü teaest. Holnap (vasárnap) tartja az Autonóm Katolikus Kör a Központi szálló disztermében első teaestélyét, melynek műsorát a rendezőség a következőképpen állította össze: Monológ: Mondja Balta Margit. Magyar hangulatképek: Zongorán előadja Kaletsky Vilma. A tót táncmester. Tréfas jelenet. Előadja Unger László. Thomé: Andante religiose. Pierné: Serenade. Hegedűn előadja Csáklány Tibor; zongorán kíséri Kemény Gizike. Jón a kérő. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Véli Miksa. Személyek: Básti: Láng János, Bástiné: Vassóczy Ilonka, Lina: Bihari Busi, Lina Giza, Nina gyermekeik: Bihari Bucs, Prolich Gizi, Rózsa Magda, Király ur: Unger László, Juci szobaleány: Tóth Mariska. Az előadás kezdete 8 órakor lesz.

Kulturpalota és szivarfüst.

— Aktuális kérdés. —

Arad, január 24.

Szeretett városunk mulató közönségét az elmúlt napokban a következő aktuális kérdés foglalkoztatta: Szabad-e egy fényes teremben, egy, a kulturának szánt hajlékban, terített asztalok mellett művészkedni, előadás alatt hangosan társalogni, pezsgőzni, szivarozni? stb.

Alulírott, kit minden, városunkban előforduló fontos ügy érdekel, sokat töprengett e kérdés megfajtése fölött és e töprengések eredményét e szerény vázlatban óhajtja kifejtetni.

Régmúlt időkre kell visszaillesztanunk, azon időkre, melyek mai tudásunknak alapját alkották. Azt hiszem mindannyian tudjuk, hogy ugy a pogány templomoknál, mint a kereszténység szentelt templomainál, vallási szektáinál, mindig a tudás és a művészet volt az, mely a templomokat, képzőművészetünkben élő legelőkeltebb, legmagasabb gondolatához méltónak óhajtotta tenni. Bizonyítják ezt az ó-korból fennmaradt templomok, áldozóoltárok, szobrok, stb. romjai. A szónoklat, építészet, szobrászat, festészet, zene, ének, sőt tánc is; mint pl. a Veszta-szüzeknél, csak eszközül szolgáltak, mint a lélek legfőnségebb megnyilatkozásai, mellyel az összes népek és nemzetek az istenség fenséges fogalmát akarták megörökíteni. A középkor művész-óriásai, mint Leonardo da Vinci, Michel Angelo, Ráfael és mások legfőnségebb művészi alkotásait adták a vallás szolgálatába.

Ha a vallás megbíleti a művészt, viszont a művész vésője, esetje ad fényt, ragyogást, megkapó külső képet a vallásnak.

Szóval a művészet szent és isteni! Ha tehát egy olyan hajlékba lépünk, melynek célja a magasabb eszmék fejlesztése, a tudomány, vagy művészet bármely ágának a gyakorlása, akkor templomba lépünk, a muzsának, a kulturának szentelt templomába. Az a tudós, szónok, vagy művész pedig, aki e muzsá-templom emelvényéről, az élet köznapiasságán fölülemelkedő tudással szól hozzánk, az megkövetelheti tőlünk, összes jelenlétől, hogy a legnagyobb figyelemmel ép úgy hallgassuk előadását, amint hallgatnak a fölszentelt papnak a szószékről hozzánk intézett vallásos szónoklataira. Ha egy hivatásos művészek, kinek előadását honoráljuk, ily figyelemmel tartozunk; már pedig tartozunk neki; mennyivel nagyobb kötelezettségünk van azok iránt, kiknek működése, ha mindjárt nem is áll a művészi tökély magaslátán, de viszont egy nemes érzélem sugallata, mely a felebaráti szeretet magasabb eszméjének szolgálatába szegődve, iparkodik tudásának legjavát nyújtani. Áldozatot, sokszor nagy önmegtartóztatást kell gyakorolnia, kitevé működését az ezerfeji szürnyetegnél, a kritikának. Szóval mindnyájunk erkölcsi kötelessége, mindazokat tisztelni, kik szívükkel, lelkükkel, nemes jótekonysággal szolgálják a művészetet. Szoktassuk magunkat a szép, nagy gondolatoknak, ha már nem is gyakorlásához, de legalább meghallgatásához. Hisz e gyakorlat anyagi mivoltunknak, ösztöneinknek csak 2—3 órai feláldozását kívánja.

Akit pedig sem a művészet iránti szeretet, sem a hely iránti tisztelet, sem pedig a jótekonyság iránti lelkesedés nem tud arra bírni, hogy egy arasznyi időre feláldozza egy-egy gyöngéjét, rossz szokását: szeretném tudni, hogy az minnek jön ilyen helyre? De viszont, ha egy városnak egy óriási költségekkel felépített szép palotája van, melynek homlokzatára oly büszkén felírt szavak hirdetik nemes hivatását; és e palotának van egy díszterme, melynek emelvényéről, a közel múltban történt megnyitása alkalmával, hangzatos szavak hirdették magasabb rendeltetését:

akkor, szeretném tudni, miért kell e terem éteremé alakítani, benne teríteni? miért kell e teremben pincéreknek ételeket és italokat szolgáltatni? miért kell benne füstölni, pezsgőzni, vad dáridókat rendezni?

Az én leányos kíváncsiságom kielégítő választ szeretne kapni erre a sok miéltre, a kulturpalota kitünő igazgatóságától.

Éna.

Három milliós kórházat épít Aradmegye.

— Értekezlet a főispánnal. — Kopeczek György műépítész készíti a terveket. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

Az Aradi Közlöny egy hét előtt hírt adott arról, hogy Urbán Iván báró főispán, aki évek óta a legnagyobb szeretettel, és lelkesedéssel foglalkozik az új, modern megyei kórház építésének gondolatával, január tizenhetedikére hívta össze a kórház-kérdés elintézésére hivatott megyei és városi főtisztviselőket az első megbeszélésre. A bizalmas értekezleten első sorban annak megállapítására volt szükség, hogy a vármegye és a város együtt véve milyen összeggel rendelkeznek a kórház céljára, hogyan használhatók fel a kórház céljára azok az összegek és végül: körülbelül milyen összegű államegélyt várhatnak a kormánytól a fontos közegészségi intézmény létesítésére.

A második — még mindig bizalmas jellegű — értekezletet ma délelőttre hívta össze Urbán Iván báró főispán. Az értekezleten a főispánon kívül résztvettek Dálnoki-Nagy Lajos dr. alispán, Varjassy Lajos polgármester, Schill József vármegyei főjegyző, Zimmermann Károly dr. kórházi igazgató-főorvos, Borsos Béla dr. megyei tiszti főorvos és Heppes Aladár másodfőjegyző a kórházi ügyek megyei referense. A múlt héten tartott értekezlet határozatára Urbán Iván báró főispán meghívta a tanácskozássra Kopeczek György fővárosi építész-műépítőt, aki elismert bíráló szakember kórházépítési ügyekben.

Az értekezletet Urbán Iván báró főispán nyitotta meg. Néhány szóval üdvözölte a résztvevőket és az értekezletre meghívott Kopeczek építész-műépítőt. Azután Schill József főjegyző, aki a főispán oldalán és Urbán Iván báró intencióinak ismeretében az építés megvalósítása körül eddig is nagy munkát végzett, kimerítően ismertette a kórház újjáépítésének eddigi történetét, azokat az évek óta tartó törekvéseket, amelyek most elérkeztek az első pozitív lépéshez.

Három óra hosszat tartó tanácskozásban vitatták meg ezután az értekezlet résztvevői azt, hogy a rendelkezésre álló és várható összegekből mit, mekkora kórházat építhet a vármegye. A hosszabb eszmecsere eredményeként az a megállapodás jött létre, hogy az építendő új kórházat

öttszázötven ágyal tervezik.

Az új kórház tehát egyike lesz az ország legnagyobb vidéki kórházainak. Az elhangzott orvosi vélemények szerint körülbelül 550—600 ágyas kórházat tesz kívánatosá, szükségessé a megye nagy területi kiterjedése és a mostani kórház betegforgalma. A pénzügyi lehetőségek figyelembe vételével végül öttszázötven ágyat állapítottak meg. A kórház beosztását ebben a terjedelemben a következőképen gondolják el:

Sebészet, női és szülészeti osztály	160 ágy
belgyógyászat	90 "
venerikus bajok	90 "
elmebeteg osztály	100 "
tüdőbeteg osztály	50 "
szemészet	40 "
fertőző betegek osztálya	12 "

Összesen tehát 542 beteget lehet elhelyezni az építendő kórházban.

A kórház vázlatos terveinek elkészítésével az értekezleten mindjárt megbízták Kopeczek György fővárosi építész-műépítőt, aki elvállalta, hogy a terveket lehetőleg rövid időn belül elkészíti és bemutatja Urbán Iván báró főispánnak. A megbízott építész-műépítőnek arra nem adott utasítást az értekezlet, hogy terveit pavillon rendszerben, vagy összefüggő épület-tömbben létesítendő kórházra készítse el. A vázlatok bemutatása után kerül sor határozat hozatalra a kórház építése és az építés költségei felől.

A mai tanácskozáson a költségekről részletesebben tehát nem is volt szó, abban azonban mégis megállapodtak, hogy körülbelül

három millió korona szükséges a kórház építésére.

Mint ismeretes: ennek az összegnek a fedezése három forrásból történik: a vármegye rendelkezésére álló kórházi célú alapokból, illetve a mai kórház telkének értékesítéséből, Arad város hozzájárulásából és a várható államegélyből. Ma még korai lenne pontos összegekről beszélni, de annyi kétségtelen, hogy minden körülményt számításba véve: a szükséges összeg három millió koronánál valamivel több is rendelkezésre fog állani.

A kórház terveinek elkészítésével Kopeczek György építész-műépítőt bízták meg, aki elsőrangú szakember a kórházépítésben. Az aradi kórház lesz talán a nyolcadik, vagy kilencedik nagy kórházi terve a kiváló tervezőnek, aki most a kassai nagy kórház építését is irányítja. A modern kórházépítés nagy studiumot, szaktudást és gyakorlatot kívánó feladat és épen ebben a speciális irányu tudásban otthonos Kopeczek, aki a múlt évben is gyarapította ismereteit a drezdai higiénikus kiállításon. Az aradi új kórház tervezője ezeket mondta el az Aradi Közlöny munkatársának:

— A feladat, mellyel megbíztak, igen szép és én ambícióval látok hozzá a megoldásához. A tervezett kórház a nagy kórházak sorába tartozik. A 60—150 ágyas kórház kiskórháznak számít, 350 ágyig közép nagyságú, azonfelül pedig nagy kórházat különböztet meg a szakember. Évek óta foglalkozom kórházak tervezésével, ismerem és tanulmányozom a külföldön történő újításokat és kétségtelenül azon leszek, hogy a legjobbat, legpraktikusabbat adjam Aradnak. A tervezett kórház helyét ma délután megtekintettem, bejártam. A terület hóval van most fedve, de azt úgy is látom, hogy kórház céljaira kiválóan alkalmas: fensikön fekszik, élővíz folyik mellette és nagysága, területe, a közelében lévő liget friss levegője mind megfelelő e célra. Arról ma még nem nyilatkozhatom, hogy milyen lesz az új kórház. Magam is csak ezután foglalkozom a gondolattal, most fogom technikailag formába önteni azokat az ideákat, amelyek a tanácskozáson ma felmerültek és meglátom: mennyire, lehet teljesíteni az elhangzott kívánságokat. Az a kérdés sincsen eldöntve, hogy a kórház pavillon rendszerrel épül-e. Annak idején, ha a vázlatokkal készen leszek, minden irányban kimerítő terveket terjesztek elő. Erre nyolc hét múlva kerül sor: körülbelül akkor készülök el a tervezéssel.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután: *Mozikirály*, operette. Este: *Katonadolog*, operette. (B. bérlet.)
 Hétfő: *Nagy kabarét új műsorral*; Az anyós szerelme; Zsur a ligetben. (C. bérlet.)
 Kedd: *Nagy kabarét*. (A. bérlet.)
 Szerda: *Varázsköringő* operette. (Uj betanulással. B. bérlet.)
 Csütörtök: *Cigánybáró*, operette. Bedő Árpádné vendégfelleléptével. (C. bérlet.)
 Péntek: *Mária Antonia*, dráma. (Bemutató előadás.) (A. bérlet.)
 Szombat: *Mária Antonia*, dráma. (B. bérlet.)
 Vasárnap: Délután: *Eva*, operette. Este: *Mária Antonia*, dráma. (C. bérlet.)

Három millió helyett hat millió.

(Zavar az új Nemzeti Színház építése körül.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, január 24.

Az új Nemzeti Színház építésének dolgában, mint jó forrásból értesülünk, *kellometlen zavar állott be*, amely lehetséges, hogy az építkezés megkezdését jó időre ki fogja tolni.

A helykérdések megoldása ugyanis olyan új tervet tett multhatatlanul szükségessé, amelynek kivitele — hir szerint — közel három millió korona építkezési tulkiadást jelent. Az építkezésre előirányzott összeg ilyenformán nem elegendő, sőt az új terv szerint csaknem az *összeg kétszeresére van szükség*. Pénzügyi szempontból ez tehát olyan nehézség, amely miatt az építkezés ügye egyelőre kétségtelenül megfeneklik.

Illetékes helyen, a kultuszminisztériumban, érdeklődött fővárosi tudósítónk a dolog iránt, de ott mindennemű felvilágosítás elől elzárkóztak. A hirt — mint munkatársunknak mondták — meg sem erősíthetik, meg sem cáfolhatják.

Tóry Emil és Pogány Móric műépítésszek irodájában az építkezési fordulat ügyében ma egész nap tanácskozás volt, a melyen az Új Nemzeti Színház két építőjén kívül részt vett Klebelsberg Kunó gróf államtitkár és Bánffy Miklós gróf kormánybiztos, délután pedig a kultuszminisztériumban Jankovich Béla miniszter elnöklésével ülést tartott az építési végrehajtó bizottság. Az ott történekről vagy döntésről semmiféle felvilágosítást nem adtak.

* A Színházi Ujság ajándékai. Noel szerkesztésében megjelenő aradi Színházi Ujság kedvencversenyt rendezett, amelyen a legtöbb szavazatot Sz. Rontay Boriska és Győző Alfréd nyerték meg. A Színházi Ujság a győzteseknek egy ezüst koszorút és egy ezüst ágat ad. Az ajándéktárgyak Geller J. ékszerész üzletének kirakatában lesznek egy hélig kiállítva, a következő hét egyik színházi estéjén pedig felvonás után felnyújtják a győzteseknek. A Színházi Ujság legújabb száma rendkívül dus tartalommal jelent meg, a többek között közli Urbán Iván báró, Dióssy Nusi, Győző Alfréd, Telmányi Emil, végvári Neuman Alfréd báró gyermekei stb. arcképeit. A Színházi Ujság kapható a színházi pénztárban, számos üzletben és az utcai elárúsítóknál.

* A kinetofon előadások hétfőn és kedden lesznek a kulturpalotában. Az előadások sorrendje a következő: január 26-án és 27-én este félhétkor és félkilenckor rendes előadások, 27-én délután 5 órakor ifjúsági előadás lesz. A beszélő mozi három szép szövegű Gönczi igazgató személyes vezetése mellett reggel óta dolgoznak a kulturpalotában, hogy holnap és hétfőn délután megtarthassák a szükséges próbákat. A kinetofon műsora 8 számból áll, amelyek legnagyobb részét ének- és zeneszámokból állanak, az előadást Zádor Jenő hírlapíró konferálja. Je-

gyek egészen hétfő délig Weisz Leonál, hétfőn délután fél 6-tól pedig a kulturpalotában kaphatók.

* Új koncertzongora a kulturpalotában. Az aradi koncertek régen érzelt hiánya volt az, hogy egész Aradon nem volt egy igazi elsőrangú koncertzongora. Mikor pedig Budapestről kellett ilyen egy-egy estére kölcsön hozatni, mint pl. az ezidei Vas Sándor koncertre, az körülbelül 300 koronába került. Ez a körülmény indította a Kölösey-egyletet a Filharmonia-egyletet, hogy közösen vegyenek egy legelsőrangú zongorát. A 4000 korona értékű hangszert gróf Zichy Géza közbenjárására méltányos feltételek mellett a Bösendorfer-cég építette s már el is küldte, úgy, hogy a február 1-i Filharmonikus koncerten, hol Telmányi Emil hegedűművész fog vendégszerepelni zenekarkisérlettel, alkalom fog nyitni arra is, hogy az új zongora a közönségnek bemutatassék. A február 1-i filharmonikus koncert műsora: 1. Wagner Lohengrin opera nyitány. 2. Mozart A dur hegedűverseny. 3. Torsten: Svéd vázlatok. 4. Paganini: Hegedűverseny. 5. Csajkovszky: 1812. ünnepi nyitány. — A 2. és 4. számot előadja Telmányi Emil hegedűművész (Berlin) zenekari kísérettel, a többi a Filharmoniai zenekar, melyet mint mindig, a katonai- és színházi zenekar egészít ki Zellner Sándor karnagy vezénylete alatt. Jegyek 4 koronától lefelé kaphatók Scherhag H. és Fia cégnél.

* Vasárnap az Urániában Psylander kép. Az Uránia ma a becsületért című képet mutatja be, mely Psylander egyik legkiválóbb alakítása. Mellette az oroszliánzelidítő van műsoron, mely pompás látványosság. Az egész mai előadás igazi nyugalmas, szórakoztató élvezetet fog mindenkinek nyújtani. A jökevet pedig a kitűnő Pali képek fogják a közönségben fokozni.

* A színház jelentései. Nagy kabaré-előadás lesz hétfőn este a színházban, teljesen új műsorral. A kabarét kedden megismétli a társulat.

Bedő Árpádné, az ismert aradi művészasszony vendégszereplése iránt általános, nagy érdeklődés nyilvánul meg. Bedőné, aki egy ízben már nagy sikerrel vendégszerepelt az aradi színházban, csütörtökön lép fel; a Cigánybáró Szaffiját játssza.

Mária Antonia. A színtársulat Szomorj Dezső szenzációsan érdekes, nagy látványos színművére, a Mária Antonia készült. Már az előjelekből is egészen bizonyos, hogy ez a darab lesz az idei szezon prózaszlagere. A Mária Antonianak pénteken lesz a premiérje.

Varázsköringő. A régebbi idők, az elmúlt évek legjobb operettejét, Fall Leó Varázsköringő-jét eleveníti fel a jövő héten a társulat. Az operette teljesen új betanulással kerül színre.

* A második Fedák-film az Apollóban. (A „Rablélek” bemutatója.) Földes Imre, a kiváló tollu magyar író Rablélek című drámájában játszotta el Fedák Sári második mozi szerepét, amelyben a nagy művész tökéletes alakítást nyújt s az a bizonytalanság, amelylyel az első mozi szerepében még küzdött, teljesen eltűnt s oly természetességgel játssza meg ezt a merész vállalkozásnak tekinthető szerepét, mint ha a színpadon, valamelyik operett-szerepét kreálná. Fedák Sári ebben a darabban fiatal magyar parasztasszonyt játszik, akit egy furesz, érdekes vándorkomédiás hipnotizál és így hipnotikus álomban híres táncosnő lesz belőle. Ahogyan Fedák a parasztasszonyból varázsolt nagyvilági táncosnőt, annak álmatag, merev táncát megjátssza, az megkapó, igazi nagy színészi alakítás. Azonkívül lovashajzában vesz részt, kötélen lebecsátkozik egy házból, hegyoldalakat mászik meg... A darab pazar kiállítás a Nordisk-filmgyár szakavatott, kipróbált rendezésével is felveszi a versenyt. A felvételek

pompásan sikerültek. A Rablélek első vidéki premierje hétfőn lesz az Apollóban. Tekintettel arra, hogy egy előadás közel két órán át tart, az első előadás pont 5 órakor kezdődik, a második 7 órakor, a harmadik pedig 9 órakor. Dacára a kép horribilis kölcsöndíjának, a kedvezményes jegyek is érvényesek. Holnap, vasárnap Duci bácsi mulattatja az Apolló publikumát. 4256

* Shylock. (Bemutató előadás az Urániában hétfőn.) Salten Felix, a világhírű író meseteri kézzel tudja a mult eseményeivel a jelen visszás dolgait jellemezni. A mese mindig a régi marad, csak a szereplők változnak: forró vérű nők, könnyelmű gavallérok, hirhedt uzsorások az élet mindennapi alakjai. Ezeknek az egyednek ugyszólván élettörténete az, amit „Shylock” címen élénk tár. Leri az öreg bankár uzsora kölcsönökkel segíti Lamdriczkyt a könnyelmű ifjut. A nemes ember, ki utál az utcán szóba is állani az uzsorással, nem veti meg leányát a világhíres szép Rachelt. A leány elzúllik s mint koldus tér vissza. Élve nem ismeri apja, de mikor halálát közlik vele, ő is gyászol, mert a halál mégtisztította a bűnös lelkét. Ezt az igazán gyönyörű mesét Salten csodaszépen dolgozta fel. A szereplők mind típusok, faji szépségek. A címszerepben Schildkraut Rudsef a világhírű művész olyan alakítást mutat be, mely filmen eddig nem volt látható. 3

* Az Aradi Színházi Élet a szépségverseny győztesének. A színházba járó közönségnek szokatlanul nagy érdeklődése mellett folyt le az Aradi Színházi Élet által rendezett szépségverseny, amely Dióssy Nusinak, az aradi színház primadonnájának juttatta a győzelem irigvelt pálmáját. Az Aradi Színházi Élet a hétfői monstre kabaré-est keretében adta át egyszerű ajándékát a győztes primadonnának, akit ez alkalommal a közönség is nagyarányú és lelkes ovációban akar részesíteni. Az Aradi Színházi Élet ajándéka Geller J. ékszerész kirakatában látható. A szépségversenyről érdekesen számol be az Aradi Színházi Élet legújabb száma, amely különösen gazdag tartalommal jelent meg. Jól sikerült fényképfelvételek, rajzok, humoros színházi apróságok, egyes versek, énekszámok, kitűnő tréfák tarkítják a rendkívül változatosan összeállított színházi ujságot, amelynek ezuttal egyik legnagyobb vonzereje a nagy áldozatok árán megszerzett három oldalnyi kottamelléklet. Az Aradi Színházi Élet a színház teljes heti műsorán, színlapjain, a színdarabok leírásán kívül tartalmazza az Apolló- és Uránia színház teljes heti műsorát is. A Bruckner Lajos szerkesztésében megjelenő kitűnő revü kapható a színháznál, az Apolló és Uránia jegyszédőinél továbbá minden trafikban és könyvkereskedésekben. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 40 fillér. Új előfizetők az eddig megjelent számokat díjtalanul megkapják. Egyes szám ára 20 fillér. Telefonszám 858.

* Kerpel kölcsönkönyvtára számos újdonsággal bővült. Vidékre is pontos kiszolgálás. A könyvek tiszták. Havi díj K. 1'40, vagy kötetenkint 10 f. Ugyanott zenemű-kölcsönző is. 291

* Dr. Mezey Zsigmond és M. Zay Margit kamarazeneestélye, amely holnap, vasárnap délután 5 órakor az Akadémiai Zeneiskola (Andrássy-tér 8., II. em.) nagytermében lesz, a komoly, művészi zenét kedvelők körében igen nagy érdeklődéssel találkozhat. Belépő díj nincs, és az estély rendezői érdeklődőket szívesen látnak.

* Arad város legújabb nagy fali térképe az összes új utcanevekkel megjelent és Kerpel Izsónál kapható. Ára hét színben 5 korona, 2 színben 2 korona 40 fillér. 249

* Az összes könyv- és hangjegy-újdonságok Kerpelnél. 291

Negyvennégyezer korona államsegély az aradi rendőrségnek. (A főkapitány a segély felhasználásáról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

Ma este jutott nyilvánosságra, hogy Sándor János belügyminiszter Arad város részére negyvennégyezer koronát utalt ki, hogy ezt az egész összeget, úgy mint a tavalyi államsegélyt is a rendőrség fejlesztésére és helyzetének javítására fordítsa. A múlt esztendőben csak huszonkétezer korona jutott Aradnak és az egész város közönsége örömmel látja, hogy ebből az aránylag csekély összegből is milyen emelkedően hasznos reformok születtek meg. Csak a napokban számolt be egy tudósításunk arról, hogy milyen alapos oktatásban részesül az aradi rendőrlégénység, de ezenkívül a légénység nagy részének anyagi helyzete is javult és mint ismeretes, az oktatásra és ellenőrzésre szükséges felügyelői állások is szerveztettek a a detektivistületet is szaporították. A kétszeresére felemelt államsegély a megkezdett reformmunkálatok folytatását teszi lehetővé, ezenkívül pedig — mint azt maga az éjszaka folyamán meginterjuvált Greén Nándor főkapitány is kijelentette — létszámszaporításról is lehet beszélni most már és a légénységi állományban lévők valamennyi jogos igénye kielégítést nyer.

A tavalyi egy millió koronával szemben az idén a belügyminiszter két millió koronát utaltatott ki a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsú városok rendőrségének fejlesztésére. A felosztásra kerülő összeg mikénti felhasználására vonatkozólag az 1913. évben kiadott rendeleten nem tesz változtatást a miniszter. Az 1912. évi LVIII. tc. értelmében ugyanis a városi rendőrségek országos rendezéséről két éven belül, vagyis még az 1914. év folyamán törvényjavaslat terjesztendő elő, s minthogy az államosítási munkálatok már tényleg folyamatban vannak, ezek befejezése előtt a miniszter nem tartotta célszerűnek újabb rendelkezések megtételét.

Az Aradi Közlöny munkatársa még az éjszaka folyamán felkereste Greén Nándor főkapitányt, hogy közölje vele az örömdöntő hírt a megkétszereződött államsegély kiutalványozásáról, egyben megkérdezte, milyen célra kívánja fordítani a főkapitány a negyvennégyezer koronát. Greén jövendő terveiről így nyilatkozott:

— A negyvennégyezer koronának egyik felét, huszonkétezer koronát, — ennyit tett ki a tavalyi államsegély — felemésztik a múlt esztendőben szervezett tisztviselői, detektív és oktató altisztai állások, valamint a rendőrlégénység javadalmazásának a kiegészítése.

A légénység egy része ugyanis tavaly nem kapta meg dotációjának kiegészítését, s ezt pótlólag most fogja megkapni az államsegély egyik feléből. A negyvennégyezer korona másik feléből a légénység szaporítását tervezem. Hogy milyen mérvű lehet ez a szaporítás, pontosan megmondani egyelőre még nem tudom, számításom szerint tíz tizenkét új embert vehetünk a légénységhez, s ha még futja az összegből, új rendőrtisztai állást is szervezünk a bűnügyi nyilvántartás vezetésére.

Ha a légénység terbevetett szaporítása ilyen módon sikerül, akkor elérjük azt, hogy állandóan tíz-tizenkét embert tarthatunk az iskolában. Az ujonnan felvett rendőrlégények a szolgálatot meg sem kezdenék addig, míg az iskolában teljes kiképzést nem nyernének. Egy év leforgása alatt körülbelül az egész légénység, így tíz-tizenkettős csoportokban végig-

hallgatná az iskolai oktatást, s az év végével elérnék azt, hogy rendőrségünk csupa képzett emberből állna, s ez olyan ideális állapot bekövetkezését jelentené, amelyenre eddig anyagi eszközök híján nem gondolhattunk.

Kulisszalitkok.

(Mária Antónia és a kabaré. — Szendrey Pesten. — Vidéki direktorok versenye egy aradi primadonnáért. — Budapesti primadonna Aradon. — Misi, Barics, meg a jog.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

A színház körül most nagy a sürgés-forgás. A Katonadolog szenzációs sikere után most Szomor Dezső nagyszerű drámájára, Mária Antóniára készül a társulat. Főleg a rendezőnek, Beregi Sándornak fő a feje, ezer a dolga, gondja. De hogy is ne, mikor a darabnak több a szereplője, mint égen a csillag, mint tengerparton a fővály. Vagy harminc statisztát fogadtak fel, a színházi szabók pedig éjjel-nappal varrják a ruhákat, kosztümöket. Délelőtt-délután mindig csak Szomor darabját próbálják Várnaitól kezdve Baricsig az összes színészek, de azért nem zúgolódnak, mert biztos, hogy meg lesz fáradozásuk jutalma, a siker.

Az aradi színház már rég nem látott olyan telt házat, mint amilyen Szilveszter éjszakán volt a kabaré előadásán. Annyian akarták megnézni, hogy még egy zsufolt ház telt ki belőlük: a kabarét január első hetében meg kellett ismételni, sőt még harmadszor is adni kellett. Szendrey arra a tapasztalatra ébredt, hogy a legjobb Strindberg drámánál is értékesebb a kabaré. Bizonyos, hogy Hamletot, vagy Lear királyt huszan sem néznék meg Aradon, de még ennél is bizonyosabb, hogy hétfőn és kedden — amikor teljesen új műsoru kabaréelőadást rendeznek a társulat tagjai — ismét bezsufolja a publikum a színházat.

Szendrey egész héten nem volt Aradon s hogy ma megérkezett, természetesen a törzsasztalnál állt, illetve ült az érdeklődés közepontján.

— Milyen új darabokat látott direktor ur? — érdeklődnek mindenfelé.

— A Pygmaliont, a Kis királyt és a Szerkesztő urat. Gyerekek, azt tudjátok, hogy mindig bámulója voltam Varsányi Irénnek, hanem amit a Pygmalionban produkál, az minden emberi mértéket felül mul! Azt a szerepet Európában csak még egy színész tudná így eljátszani — Fedák Sári. Majd meglássátok, milyen nagyszerű komédia a Pygmalion! Mintha — nem is Shaw írta volna! A Kis király is bűbajos. Már egész Pesten azt huzza a cigány. Baricsnak olyan szerepe lesz benne, amelyet még soha életében nem játszott! A szerkesztő ur pedig felér egy operettaléggel! Ilyen nagyszerű bohózatot még nem is láttam, talán csak a Zsábát lehet hozzá mérni!

— Na és a szervezkedéssel hogy vagyunk? — kérdezte Várnay.

— Csak már azon tud lennék! Voltam most a héten még egy csomó vidéki városban is, de nem találtam megfelelő primadonnát. Szerdán felmegyek Réthyhez, az ügynökhöz, hát már a lépcsőn nagy veszekedést hallok! Bent pedig három direktor — a nevüket nem árulom el — egy primadonnáért majdnem, hogy egymásnak ment. És mit gondoltok, ki volt a primadonna? Horváth Nusi, a kis aradi leány! Az a kis csitri már a Király Színházban is fellépett a Mozikirályban Perczel Sári szerepében és igazán szép sikert aratott. Most Beöthy egy év szabadságot adott

neki, hogy vidéken gyakorolja magát, de meglássátok, ha az év letelik, Horváth Nusi lesz az egyik legelső magyar primadonna! Csodaszép hangja van s a játéka már most is kiforrott, biztos. Azt kellett volna Aradra hozni!

— És mégis, kit hoz direktor ur?

— Hja, ha én azt ma még tudnám! Három vidéki primadonna kapható, de egyik sem Aradra való! Egy pesti primadonnát kell, hogy hozzak. Az egyikkel — de el ne áruljátok — már meg is kezdtem a tárgyalásokat. Nagyobb gázsit kellett, hogy igérjek, mint amilyen Nusinak volt, de ha leszerződik, akkor olyan primadonnája lesz Aradnak, olyan országos nevű nagy nő, amilyen még sohasem volt! — Hanem nem szokott valamelyitek korcsolyázni?

— Korcsolyázni? Miért?

— Annyi bajom van a Misivel!

— Miért? Nem akar korcsolyázni?

— Dehogy nem! Szeret is, csak hogy nem tud, mindig a hasán csuszik!

— Direktor ur — szólt közbe Barics — lássa én épen azért nem járok le a jégre, mert nem volt pénzem korcsolyára. Van egy közvetítő indítványom! direktor ur vesz nekem egy korcsolyát és én megtanítom a Misit korcsolyázni!

— Hát a bunyevácok is tudnak már korcsolyázni! — kérdezte Szendrey.

— Azok tudnak csak igazán! Hát kész az alku!

— Tudod, egy korcsolya belekerül tíz koronába — folytatta Szendrey — a szezonjegy is vagy tíz, de ezt még rááldoznám. Hanem veled még sem kötöm meg az üzletet!

— Miért? — kérdezte Barics.

— A jégen nagyon hideg van s attól tartok, hogy te mindig vinnél magaddal melegítő s ahogy én a fiamat meg téged ismerlek, a Misi — mindennap berugva jönne haza!

d'or.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey-egyesület mai zsurja. Minden intézkedés megtörtént aziránt, hogy a Kölcsey-egyesület illusztris vendégét, a világhírű tudóst: Eötvös Lóránt bárót kellő módon fogadják. Szombaton már két asszisztens érkezett Pestről, hogy mindent elkészítsenek a tudós tanár előadásához. Ma délelőtt a gyorsvonattal érkezik meg Eötvös báró, akit az átlomáson a Kölcsey-egyesület vezetőségén kívül a város és a társadalom notabilitásai fogadják. Eötvös délután 5 órakor tartja előadását a kulturpalota negytermében, mely iránt ritkán tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánult meg, ugyannyira, hogy az egyesület elnöksége a nagy látogatottságra való tekintettel pótszékek beállításáról is gondoskodott. Tagok az 1914-re kiállított igazolványaikkal vehetnek részt a felolvasáson, másoknak egy korona a helypótdij. Diákjegy 40 fillér. Az előadás pontban 5 órakor kezdődik.

(*) A „Szegénytanulók” konyhájában a jövő héten felügyelnek: Lócs R. zsoné és Steiner Ferencné. Adományok: dr. Heitz Nándorné 10 kg. lisztet, 20 kg. babot; özv. Kintzig Józsefné 1 zsák lisztet; dr. Velesov Gézné négy koszoru vereshagymát, 1 kiló mákot, 5 kg. sőt, 5 kg. rizst, egy üveg mézet, egy fazék lekvárt; az ujtelepi fiúiskolában levő konyha részére Schwartz Jánosné 20 kg. babot és lencsét küldtek. — A nemesszívű adakozóknak hálás köszönetet mond özv. Hauser Károlyné azredesné, egyes. elnök.

(*) Az aradi II. kerületi jótékonycélu fillérasztaltársa ág 1914. évi január hó 25-én d. u. 8 órakor tartja rendes s egyben tisztújító közgyűlését Bécsy Gábor Fácán-utca 7. sz. alatti vendéglőjében, mikorra a t. tagok tekintettel a fontos ügyek elintézése miatt, mentől nagyobb számban való megjelenésre kéretnek és hivatnak meg. Az elnökség.

(*) **Eldadás a mérnökegyeletben.** Ma tartotta meg Virágh Lajos ny. városi főmérnök a városháza tanácstermében „Városok csatornázása” címen igen érdekes felolvasását, melyen az aradi mérnök és építész egyesület számos tagján kívül érdeklődő közönség is szép számmal volt jelen.

(*) **Az Aradi Foto-Klub közgyűlése.** Január hó 28 án, szerdán este 8 órakor tartja az Aradi Foto Klub a Hungária-kávéház különtermében 8-ik évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Hitelesítők kiküldése. Titkári jelentés. Gazda jelentése. Pénztáros jelentése. A jövő évi költségvetés megállapítása. Tisztikar választása. Indítványok. A klub vezetősége ez uton kéri fel tagjait, hogy minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

(*) **Köszönetnyilvánítás.** A Nők Otthona részére Kárpáti Jánosné, néhai öz. Domonkos Lajosné emlékére 50 koronát volt szíves adományozni, öz. Purgly Lajosné, Ábray Lajosné egy-egy üveg uborkát küldtek. Mindezekért hálás köszönetet mond az elnökség.

Leleplezések az ellenzék taktikájáról.

— Cserben hagyták az ellenzéki sajtót. — A „demokrata” gróf. — Nem párbajozik a miniszterelnök. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, január 24.

Egy előkelő munkapárti korifeus mesélte ma a következőket egy hírlapíró csoportban a Ház folyosóján:

— Négy éves lehettem, mikor az első nagy lelki fájdalom ért, — elég kicsiny dolog miatt. Az apám a városból a tanyára készült és engem nem akart magával vinni, azzal a megokolással, hogy a kocsin nem jut hely még nekem is. Miután hiába főlebbezttem az anyámbhoz, igen keservesen sirtam, — ahogy csak bírtam. Az apám akkor még nagyon fiatal és tréfáiról messze vidéken híres ember volt, — egy tréfás ötletért mindenre kész. Nyafogásomat megunva elhatározta, hogy engem is megtréfa.

— Elvinnélek, fiam, mondotta, de a kocsin igazán nem férsz el. Hanem ha egy kosárban eljösszél, amit a kocsin után kötünk, szívesen elvinnélek.

Természetesen kapva kaptam az ajánlaton. Nyomban előkerült valahonnan egy nagy kétfűlű kosár, melyet a kocsinak a hátulsó tengelyhez kellett kötnie, a két hátsó kerék közé. Egy szál cérnával, a legvékonyabb varrócérnával kötötték oda a kosarat, de én azért boldogan kuporogtam bele.

A kocsis, apám, anyám, meg a bátyám felszállott a kocsi, az apám vette a kezébe a gyepőt, megcsapkodta a lovakat s azok (nagyapám nevelése volt!) villámgyorsan repültek tova, a feketeszéli tanyák országútja felé. Én persze otthon maradtam, a cérna, mellyel a kosár a tengelyhez volt kötve, az első rándításra elszakadt.

— De mi közöm ehhez nekem? — kérdezte egyik türelmetlen de ellenzéki újságíró.

— Megmondom. Ez a gyermekkori emlék pénteken délből jutott eszembe, a mikor a sajtóvita véget ért. Andrassy, Apponyi, Rakovszky, Polónyi nagyban készülődött a kormányképesség tanyájára és az ellenzéki sajtó rimánkodott nekik, hogy vigyék őt is magukkal. Andrassynak, Apponyinak, Rakovszkynak Polónyinak a sajtó nem volt kellemes utitárs, de nem akarták ridegen elutasítani sem. Tegnap kezdődött volna a részletes sajtóvita. Az ellenzéki sajtó legderekabb munkásait felszólí-

tották tehát, hogy működjenek közre a sajtóvita-ban oly módon, hogy készítsenek módosító indítványokat az ellenzéki szónok urak számára. A derék fiúk nagyon komolyan vették a dolgot, akár csak én valamikor nagyon régen a kosárba szállást. És egész éjszakákon át dolgoztak, a pártkörben összeülve. Az álmatlan éjszakák után kimerülten jelentek meg a Házban, de készítették vagy hatszáz módosítást, De amikor a kocsinak, illetve a vitának indulnia kellett volna, fölállott Apponyi és kijelentette, hogy a többség és az elnök nagyon goromba, nem lehet tárgyalni, az ellenzék kivonul, nem vesz részt a vitában. A cérnaszál, mely derék kollégáik kosarát az ellenzék kocsihoz kötötte, egyszerre elszakadt. Hatszáz módosítvány fölöslegessé vált. Be lehetett vele fűteni. Ezért dolgoztak éjszakákon át?

— Egy illúzióval kevesebb. Most már ők is tudják, hogy Apponyi épen úgy szereti a sajtót, mint Tisza, Andrassy úgy, mint Beöthy, Rakovszky úgy, mint Balogh Jenő. Mindenki egyformán rajong a sajtószabadságért, de csak úgy, mint a demokráciáért a függetlenségi és negyvennyolcas Batthyány Pál gróf, aki, mikor tegnap Beöthy Pál rászólt: „Batthyány képviselő urat rendreutasítom!” — a plebejus megszólításra elvörösödött és fölkiáltott:

Batthyány gróf vagyok!

A Tisza-Désy affér békés elintézése.

A Désy Zoltán és Tisza István gróf közt felmerült lovagias ügy ma este békés elintéztést nyert. A segédek a mai tárgyaláson következő jegyzőkönyvet irták alá:

„Jegyzőkönyv. Felvétel Budapest 1914. január huszonegyedikén, Tisza István gróf és Désy Zoltán urak között felmerült lovagias ügyben. Bolgár Ferenc és Botlik István urak Désy Zoltán ur nevében Tisza István gróf urtól elégtételt kértek a január huszonkettedikén a képviselőházban tartott beszédének személyére vonatkozó egyes kifejezései miatt. Az ügy alapos megbeszélése után Odeschalch Géza herceg és Vojnich Sándor báró urak, Tisza István gróf ur megbízottai felük nevében kijelentették, hogy Tisza István gróf a képviselőházban, január huszonkettedikén tett nyilatkozatával kritikát gyakorolt, de Désy Zoltán ur becsületét sérteni nem akarta és sajnálja, ha Désy Zoltán ur beszédének ily szándékot tudott volna be. Ezek után az ügyet a lovagiasság szabályai szerint elintézetnek nyilvánítták. Km. Bolgár Ferenc, Botlik István, Odeschalch Géza herceg, Vojnich Sándor báró.”

A Bud. Tud. értesülése szerint teljesen alaptalan közlések azok, hogy a Tisza István gróf és Désy Zoltán között felmerült lovagias ügyben a segédek bármelyike a fegyverválasztásra vonatkozólag nyilatkozatot tett volna és hogy a tárgyalás folyamán a fegyverbíróság a segédek között szóba is került volna. Tárgyalások háromszor, tegnap este, ma délből és ma este voltak és ezen a segédek békés megállapodásra jutottak.

Mikor lép életbe az új sajtótörvény?

A sajtótörvényjavaslatot ma harmadszori olvasásban is megszavazta a képviselőház s így kétségtelen, hogy a javaslatból nemsokára törvény lesz. A javaslatban nincs rendelkezés a törvény életbeléptetéséről, tehát a törvény a kihirdetését követő tizenötödik napon életbe lép. A munkapárton azt hiszik, hogy február közepére a főrendiház is megszavazza a javaslatot és legkésőbb február végén megjelenik a szentesített törvény a hivatalos lapban.

Falusi kislány a korzón.

A gyermekfelruházó-egylet délutánján elmondta Széll Edit.

... Még most is elakad szavam,
Ugy látszik lámpaláza van
Lámpaláza: hisz' oly világos
A sok lámpától ez a város!
Mert igen, tetszik tudni kérem,
Most mindjárt sorra elmesélem:
Falusi kis leány vagyok,
Ma láttam először Aradot.
Anyuskám küldött: jó ha látok
Egy kevés városi világot
A tartásom, ugy-e még félszeg?
És látni szememben a félszet?
De ha várnak egy keveset:
Kész városi leány leszek!

Hol is kezdjem csak? Azon kezdem
Hogy szerencsésen megérkeztem.
És minthogy Aradon ez vonzó:
Legelső utam volt a korzó.
Néztem balra és néztem jobbra,
Emberekre, kirakatokra;
Tetszett selyemb uz, tetszett ékszer,
Nem nézhettem mindent elégszer!
De mégis, mint legjobb és legszebb:
A kávéház-kirakat tetszett.
Ilyesmit kérlek nem is látsz ám
A vidéken... például Mácsán.

A kávéházi kirakatba
Először asztal van kirakva;
Az asztal diszes, sima márvány,
Körötte husz szék s egyse árván;
Minden széken bus vagy vidám ur,
Aki a korzóra kibámul:
Óreg, ifju, civil, tiszt: mindegy,
A szokásuk — ugy láttam — mind egy:
Ha véletlenül reánézel.
Már visszavág így a szemével.

Hungária, legelső ablak:
Kikacsint néhány tűzérhadnagy;
Második kirakat: ügyvédek
(Éz a szokás náluk se vétek).
A harmadik ablakon át
Szemem öreg urakra lát
És — és nem titok ugyebár:
Innen is jut pár szemsugár...
Megtint másféle módi van
Azután a Központiban:
Fényképező ifju vadorzók
Lopkodják itt a déli korzót;
Am este nincsen pillanatfölvétel,
A fényképész is beéri — szemével...
Eljutok végre a Keresztig:
Szemezés nélkül nem eresztik
A korzó szépeit innét át
A színészek és az atléták
És kívül minden kávéházon
Szem-sortüzekben fürdöm, ázom,
Minden lépten, minden nyomon
Akadt a korzón lovagom...

Nos nem mondom el végig, sorban:
Kit, mennyit, hányat hódítottam,
De van egy tapasztalatom:
Megtudtam az első napon
Arad nagy titkát, a valódit,
Hogy a korzón legjobban hódít
Az új csillag, a kis vidéki;
Rámondják: Jaj édes médi!
És én kacagok: Ej no lám!
Tetszik itt a falusi lány!

Rendre.

VÁROS ÉS MEGYE

Az aradi honvéd-tüzérlaktanya.
A honvédelmi miniszter ma érkezett leirata azt bizonyítja, hogy a kormány rövid időn belül megakarja Aradon építeni a honvédtüzér-laktanyát. A miniszter felszólítja a város közönségét, hogy lehetőleg még február hónap folyamán állapotják meg a laktanya építésre a katonai kincstár képviselőivel és ezért utasította a szegedi

honvédkerületi parancsnokságot, hogy megbizottait küldje ki a tárgyalásokhoz.

Az üzleti záróra szabályozása. Az aradi rendőrség — mint megirtuk — az aradi kereskedelmi és iparkamara által beküldött tervezet nyomán elkészítette az üzleti záróráról a szabályrendeletet és azt beterjesztette a tanácshoz. Ma tartott ülésén a tanács úgy határozott, hogy előbb a jogügyi bizottsággal tárgyalatja és azután viszi a februári közgyűlés elé.

Uj szabályrendelet. A belügyminiszter jóváhagyta a járdák használatáról és tisztántartásáról alkotott szabályrendeletet, amelyet a tanács április elsején léptet életbe.

Román konzulátus

Aradon?

Érdekes tárgyalások a monarchia diplomatáival.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 24.

A monarchia diplomáciájának hónapok óta egyik legfontosabb munkája a Romániával való jó viszony helyreállítása. Ezzel a küldetéssel ment Bukarestbe követnek Czernin gróf, tagadhatatlanul ez a momentum áll a komitével folytatott tárgyalások háttérében is. Az a törekvés, hogy a monarchia megnél szorosabb kapcsolatot teremtsen Károly király országával nem mai keletű, de most erősebben nyilatkozik meg, mint valaha.

Valószínűleg ennek a barátságos szándéknak egyik eredménye az a terv is, amelyről néhány nap óta sokat beszélnek az aradi románság körében. Arról szól a nóta, hogy

Románia konzulátust akar állítani Aradon.

Maguk a románság vezetői is némi meglepetéssel fogadták az első híreket és bizonyos tekintetben sajátosságoknak is látszik, hogy Románia olyan külföldi városban létesítsen konzulátust, ahol alig van egy-két román alattvaló és vajmi ritkán lenne alkalma az aradi konzulnak román alattvalók érdekeit védelmébe venni. A tervnek azonban egy előkelő aradi román vezér más, érdekes magyarázatát adta az Aradi Közlöny munkatársa előtt.

Hallottam arról a tervről — mondotta — ámbar nem is tudom terv-e: hogy Románia nem kizárólag Aradon, hanem az ország románlakosságú vidékein konzulátusokat akar létesíteni. Amint én tudom Arad, Brassó, Nagyszombat és Temesvár azok a városok, a melyekről szó van. Ha csakugyan szó lesz a román konzulátusok létesítéséről: nem szabad ebben politikai tendenciát, titkos célokat keresni. Kereskedelmi érdekek, kereskedelmi és gazdasági szempontok magyarázhatják meg nézetem szerint a konzulátusok tervét, hiszen azt látjuk, hogy minden Balkán-állam igyekszik konzulátusait elhelyezni azokon a helyeken, ahová akár kivitel, akár bevitel terén gazdasági érdekek fűzik. Azt hiszem azonban, még korai a dologról beszélni. Diplomáciai előzetes, kutató érdeklődések lehetnek esupán arra nézve: hogyan fogadnák a Ballplatzon a gondolatot

Körülbelül ennyi az, amit az aradi román konzulátusról tudnak, beszélnek. Lehet, hogy csak valahol, román tárgyalások során elejtett gondolatból kerekedett a hír, lehet, hogy van valami készülődés, de minden esetre érdekes, majdnem szokatlannak nevezhető az a gondolat, hogy akár Aradon, akár az említett magyar városokban külön konzulátusok képviselék Romániát.

HIREK

Ha fölkel a nap, eltűnik a sötétség!

(Felsült szenátorok és képviselők.)

Távirati tudósítás.

Páris, január 24.

A közönség hiába töri a fejét azon, hogy ki is volt tulajdonképen az alábbiakban megnevezendő különös nevű ember s miféle nagy alkotásokkal szerzett érdemet arra, hogy a hálas utókor méltónak ítélje, hogy szoborban megörökítse. A különféle lexikonokban is hiába keresnők Hégésippe Simon nevét, abból az egyszerű okból, mert ilyen nevű ember sohasem élt. Vagy legalább is senki sem tud arról, hogy valaha élt volna.

Hogy most mégis ennek a nem létező embernek a szobráról van szó, egy rosszmájú francia újságírónak tulajdonítható, a ki azt akarta kifigurázni, hogy hazájában milyen könnyelműen járnak el a szoborbizottságok összeállításra és a szobrok létesítése körül.

Az illető újságíró ugyanis — mint Párisból jelentik — valamennyi képviselőnek és szenátornak körlevelet küldött, melyben felszólítja őket, hogy lépjenek be a Hégésippe Simon szoborbizottság tagjai közé. A körlevél élén Hégésippe Simon következő kiesztelt jelmondata ékeskedett: *Ha fölkel a nap, beáll a sötétség.* Következeti ezután a felszólítás a címzettekhez, hogy vegyenek részt a *demokrácia istápolásának százéves ünnepségén.* A körlevél elmondta, hogy a felszólítottaktól anyagi támogatásra nincsen szükség, mert a szobor költségét egy nagylelkű adakozó fedezi. A felszólításra nyomban jelentkezett kilenc képviselő és tizenöt szenátor, köztük Sarrien Maurice, Faure és Lintelbac szenátorok. Ez utóbbi mint történetíró szerzett jó nevet magának. A maliciózus újságíró sikerült tréfáján sokat nevetnek most a párisiak, a felsült képviselők és szenátorok rovására.

Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürgönyprognózis: Változás nem várható.

A király Budapestre utazik. Bécsből jelentik: Az udvarhoz közel álló körökből híre jár, hogy a király március hónapban Budapestre megy és körülbelül három hétig ott fog tartózkodni. Ez alatt az idő alatt mérsékelt számban kihallgatást ad a budai várban. A király budapesti tartózkodása folyamán udvari ebédeket is fog adni.

A miniszterelnök Geszten. Budapestről jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök ma este családjával körébe Gesztre utazott, ahol három napig tartózkodik és birtokán rendezendő vadászaton vesz részt.

Változás a tábornoki karban. Bécsből jelentik: Schödler hadseregfelügyelőt saját kérelmére felfüggesztették állásától. Utódjául Leitner gráci harmadik hadtestbeli parancsnokot nevezték ki. A przemysli 10. hadtest parancsnokát Hummert a landwehrtörzsparancsnoksághoz osztották be. A przemysli hadtest parancsnokául Meixner Hugót, a gráci hadtest parancsnokául a gráci 5. gyalogosztály eddigi parancsnokát, Holeruf Emilt nevezték ki.

A román parlament feloszlása. Bukarestből jelentik: A parlament mai ülésén olvasta fel a miniszterelnök a királynak a kamara feloszlására vonatkozó dekretumát. Az új választások február huszonnyolcadikán lesznek, az új kamara első ülését március hatodikán tartja.

Az Aradi Első Takarékpénztár közgyűlése. Vasárnap, január 25 én délelőtt tíz órakor tartja Atzél Péter-utcai palotájában Arad legrégebb és vezető pénztintézete az Aradi Első Takarékpénztár évi rendes közgyűlését, amely mindig jelentős eseménye az aradi gazdasági életnek. Hetvenharmadszor ülnek össze vasárnap az Aradi Első részvényesei, hogy az elmúlt év pénzügyi és gazdasági történetének és egyúttal az intézet újabb eredményeiben gazdag működésének beszámolóját meghallgassák, amely bizonyosága annak, hogy Ottenberg Tivadar udvari tanácsos vezérigazgató nagy és elismert pénzügyi tudásával, az intézet igazgatósága körültekintő, gondos figyelmével az elmúlt évben is az eddigi kitűnő eredményekkel vezérelte az Aradi Első Takarékpénztárat. A közgyűlés tárgysorozatán szerepel az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, a zárószámadások bemutatása, a nyereség felosztására vonatkozó javaslat és határozathozatal a felmentvény megadása és egy felügyelő bizottsági, két váltóbirák bizottsági, továbbá két igazgatóválasztmányi tag egy évre megválasztása. A közgyűlésre ezúton is fölhívjuk a részvényesek figyelmét.

Kitüntetések a tőzsdejubileum alkalmából. Budapestről jelentik: Ó felsége a budapesti áru- és értéktőzsde fenállásának ötvenedik évfordulója alkalmából Horváth Elemér miniszteri tanácsosnak, a tőzsdetanács elnökének, a másodosztályú vaskoronarendet, Frank József, tőzsdetanácsosnak és törvényes utódainak a magyar nemességet csesári előnévvel, Frey Kálmán és Wáhl Béla tőzsdetanácsosoknak a harmadosztályú vaskoronarendet, Engl Emil főtitkárnak a királyi tanácsosságot, Uhlrich Emil és Löwy Miksa jogügyi titkaroknak a Ferencz József-rend keresztjét adományozta és megengedte, hogy boglári Simon Jakabnak, a tőzsdetanács alelnökének legfelsőbb elismerése tndomásul adassék.

Andrényi Károly báró állapota. Budapestről jelentik: A nagybeteg Andrényi Károly bárót a Parkszenatórium orvosai még mindig nem operálták meg. Egyelőre megfigyelés alatt áll a beteg, csak a diagnózis megállapítása után határozzák el az orvosok, szükséges-e a műteti beavatkozás. A báró állapota egyébként Budapestre való szállítása óta változatlan.

Gyászünnep Pallavicini őgróf emlékére. A Fiumében elhunyt Pallavicini Ede őgróf egyik fő részvényese volt a mezőhegyesi cukorgyár részvénytársaságnak és emlékére a mezőhegyesi templomban hétfőn reggel fél nyolc órakor gyászistentisztelet lesz, melyen a cukorgyár tisztviselői és összes alkalmazottjai részt vesznek.

Detektívek figyelik Gorkijt. Pétervárról jelentik: Gorkij Maximot a pétervári ochrama külföldi útjában nagy figyelemmel kísérik. A jelenleg Finnországba érkezett író mindenütt detektívek veszik körül.

Uj takarékpénztári igazgatók. Az Aradi Polgári Takarékpénztár igazgatósága értesülésünk szerint azzal a javaslattal lép a megtartandó közgyűlésen a részvényesek elé, hogy Issekutz László dr. orvost és Darányi János tb. főtisztviselőt hívják meg az intézet igazgatóságába.

Éjjeli zenék. A horgosi postának volt az alkalmazottja kilenc hónapig Goresik Boldizsár. Szerelmes volt s hogy minden éjjel muzsikáltasson kedvese ablaka alatt — sikasztott. Nyolcezer koronát lopott és az egész pénzt a cigányoknak adta. Boldizsárt letartóztatták és a szegedi törvényszék ma két esztendei börtönrre ítélte.

— A leggazdagabb herceg. Brüsszelből jelentik: Napoleon Viktor hercegnek és Klementina belga hercegnőnek tegnap született fia a világ leggazdagabb hercege lesz egykor. Nagy vagyont fog örökölni anyjától, aki II. Lipót belga király leánya, nagynénjétől, Sarolta volt mexikói császárnétól és Eugénia volt császárnétól, aki már többször kijelentette, hogy kétszázmilliónyi vagyonát Napoleon Viktor herceg utódjára fogja hagyni. Azonkívül nagy vagyont örököl majd a legfiatalabb Bonaparte sarjadjék Napoleon Lajos hercegtől, aki nőtlén ember. Az övé lesz még Matild hercegnő vagyona is, a kinek Napoleon Lajos herceg az örököse. A napoleoni trónkövetelő tehát gazdagabb lesz még az orleansi hercegnél is. Érdekes, hogy az újszülött szülei nem is találkozhattak, a míg II. Lipót belga király élt. Csak az ő halála után vette el az immár negyvennyolc éves Napoleon Viktor herceg Klementina hercegnőt, aki akkor harminnyolc éves volt.

— Felháborodás egy püspöki pásztorlevél miatt. Berlinből jelentik: Luxemburgból táviratozzák a Vessische Zeitung-nak: A luxemburgi kamara pénteki ülésében igen heves hangon bíralták a legutóbbi püspöki pásztorlevelet, amely a bő gyermekáldás ellen való védekezés lehetetlenné tételére szólítja föl a papságot. A többség két tagja kifogásolta a pásztorlevél hangját és kifejezéseit, azt mondván, hogy azok nem tisztességesek és ártanak a katolikus szülők tekintélyének gyermekeik előtt. Schütz prépost védelmezte meg a pásztorlevelet, rámutatva, hogy aláírta minden német püspök, aki a legutóbbi fuldai kongresszuson résztvett. Beszédét a többség folytonos tiltakozással szakította félbe. A pásztorlevél kifejezéseivel az egész országban nagyon rossz hatást tett.

— Csaló orvosok. Newyorkból jelentik: A minap rendkívül érdekes esemény derült ki, a melyet két híres amerikai orvos követett el. A legnagyobb vállalkozók egyike néhány nappal ezelőtt longislandi villájában megbetegedett és pedig a vakbélgyulladás féltre nem ismerhető tüneteivel. Mikor háziorvosa a vakbélgyuladást megállapította, egészen megdöbbenve mondta az orvosnak, hogy az lehetetlen, hiszen ő tavaly két kiváló orvossal kivételt a vakbélét és ezért tízezer koronát fizetett is az orvosoknak. A háziorvos azonban megmaradt a diagnózisnál és mikor a beteg állapota rosszabbodott, megmutatták neki a vakbélét. Természetesen borzasztóan felháborodott és most beakarja pörölni a két orvost, operáció díjának visszafizetéséért s azonkívül még százezer korona fájdalomdíjért. Az Egyesült-Államokban nemrég díjat volt a vakbél kioperálása és most az Egyesült-Államok gazdag emberei reszketnek, mert nem tudják, hogy van e vakbélük, vagy nincs?

— Ujra tárgyalják a gyilkos káplán pörét. Newyorkból jelentik a Times-nak: Tegnap kezdték meg Schmidt káplán pörének második tárgyalását. Az első tárgyaláson tudvalevően az esküdtek nem tudtak megegyezni abban, hogy Schmidt káplán bűnös e Aumüller Anna meggyilkolásában vagy nem. A bíró elrendelte, hogy a második tárgyalásra ne bocsássa-nak be nőket, hogy ne forduljanak elő olyan jelenetek, mint az első tárgyalásnál. Több tanút hallgattak már ki, de vallomásukban semmi új nincs.

— Albánia fővárosa. Bécsből jelentik: Bizonyos dolog, hogy Wied Vilmos herceg székhelyét Durazzóban fogja felütni és ezért a nemzetközi bizottság Valonából legközelebb Durazzóba költözik.

— A második Mona Liza. Londonból jelentik: Isleworthban egy odaváló régiségkereskedőnél találtak egy második Mona Liza képet, amelyet kétségtelenül Lionardo da Vinci festett. Igen sok műörténész utazott Isleworthba, hogy a képet gondosan megvizsgálja.

— Titkos tanácsosok esküje. Bécsből jelentik: A király ma délelőtt fogadta Schönbrunnban az új titkos tanácsosok és pedig Balogh Jenő igazságügyminiszter, Sándor János belügyminiszter, Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter, Szilassy Aladár, a közigazgatási bíróság másodelnöke és Marx János volt államvasuti elnökgazgató esküjét. Az ünnepi aktusnál Berchtold Lipót gróf közös külügyminiszter, valamint egy főkamrás képviselőben Paár gróf lovassági tábornok, főhadsegéd segédkezett. Az eskümintát Mende udvari és miniszteri tanácsos olvasta. Az eskü után a király az új titkos tanácsosokat egyenként külön kihallgatáson fogadta.

— Arad kereskedelmének fejlődése. Kévé város van az országban, ahol a kereskedők oly nagy súlyt helyeznek elegáns üzleti berendezésekre, mint Aradon. Fodor és Halász uridivat cég, áthelyezi üzletét a „Fehér Kereszt” szálloda épületébe. Az üzlet kedden é. hó 27-én megnyílik, igazi fővárosi izlés szerint, Arad főterének feltétlen díszére. A cég azt a célt tűzte ki, hogy továbbra is mint eddig a legszolidabb elvekkal vezesse üzletét, mi által úgy helyben, mint vidéken sok vevőközönségnek bizalmát bírja. A cégnek az új helyiségben továbbra is sok szerencsét kívánunk. 610

— Halálozás. Két vármegyének előkelő családjait borítja gyászba Vertán Etele országgyűlési képviselő nejének, Vertán Eteléné született Vertán Piroskának elhunyta. A szivjósága, nagy műveltsége és nemes egyszerűség miatt széles körben igaz szimpátiának örvendett urinó holttestét január hó huszonhatodikán délelőtt kilenc órakor szentelik be a Boros Béni tér 10. számú házban és innen Battonyára szállítják és ott a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Halálát a Vertán, Kövér, Biszterszky és Istvánffy családok gyászolják.

— Zanella Richardot fölmentették. Budapestről jelentik: A koalíciós kormány bukása után Zanella Richard ellen a Casino Patriatico kilencven tagja kigolyózási indítványt adott be. Zanella a Voce del Popolo című lapjában legyávázta ellenségeit. Erre azután Rödiger Ernő és Minnachi Antal révkapitányok, Celigoi Nándor dr. és Tauffer Emil sajtópört indítottak ellene, mint sértettek, akik a kigolyózási indítványt szintén aláírták. A pört ma tárgyalta az esküdthírség, amely Zanellát fölmentette.

— Lopás tudományszomból. Lemberg-ből jelentik: A rendőrség letartóztatta Adlersberg Ádám tizenhat éves, a reáliskola hatodik osztályába járó tanuló, aki a tanintézet fizikai laboratóriumából sok értékes tárgyat lopott el. Adlersberg lakásán tartott házkutatás alkalmával mintegy harmincezer korona értékű kísérleti eszközök találtak, köztük egy négyezer koronás kinetofongépet. A diáknak tudományos ambíciói voltak és mivel pénze nem volt ezeket kielégíteni, lopni volt kénytelen.

— Kivégzik a feleséggyilkos vivómentert. Frankfurtból jelentik: Hopf Károlynak, a mérgekverésért halálra ítélt vivómenternek ügyében a felebbezési határidő ma járt le. Miután Hopf az ítélet ellen nem adott be felebbezést, halálra ítéltetése jogerőre emelkedett.

— Eljegyzés. Holota István pt. tiszt eljegyezte Rátvay Nusikát.

— Tartalékos tisztok továbbképző tanfolyama. A közös hadsereghez tartozó tartalékos tisztok és tisztjelöltek értesítettnek, hogy a legközelebbi továbbképző tanfolyam folyó évi január hó 28-án tartatik meg. Kezdeté délután 6 óra 30 perckor a 33-ik gyalogezred tisztú étkezőjében (vár, parancsnoksági épület, I. emelet.) Öltözet tetszés szerint: egyenruha (zubzony) vagy polgári ruha.

— Az élet könyve: Szellemi munkához tiszta nyugodt fejre van szükség, amiről csak kielégítő, jó emésztés mellett lehet szó. Aki ismeri a kinokat, melyeket a fejbe irányuló vértódlás okoz, ha amellett még észbeli munkát is kell végezni, a természetes Ferenc József-keserűvizet jótéteményként fogja áldani! Rendszeres és okos használata (reggelenkint 1 boros pohárral telve) máris szabad, nyugodt vérkeringést teremt és az agyidegek tevékenységét bámulatos módon fejleszti. Ajánlja a francia orvostudományi akadémia, valamint számos világhírű egyetem és főiskola tanári kara! Nálunk ugy a patikában, mint drogériában és sok fűszerkereskedésben kapható. A Ferenc József-gyógykeserűvízforrások szétküldési igazgatósága Budapest (Telefon 40-68.) 464

— Rodin súlyos beteg. Rodin, a világhírű szobrász tüdőgyulladásban megbetegedett. Az orvosok — mint Párisból jelentik — a beteg állapotát aggkora miatt veszedelmesnek tartják.

— Gazdát cserélt aradi ingatlanok. Özv. Kondorossy Jánosné eladta Gyár-utca 8a. sz. házat 7000 koronáért Nagy Györgynek. — Szanerland Paula eladta Varjassy Lajos utca 126 sz. házat 10500 koronáért Kiss Andrásnak.

— Párisban drágaság van. Párisból jelentik: A tartós hideg, a fagy és a hóvihar mindenfelé megakasztják a közlekedést. Ennek következtében Párisban roppantul felszökött az élelmiszerek ára. A legtöbb élelmiszer ma kétszer annyiba kerül, mint két héttel ezelőtt.

— Köszönetnyilvánítás. Az izraelita népkönyha javára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek be: báró végvári Neuman Alfrédné 50 koronát, Mairovitz Emilné, dr. Mittler Izidorné, végvári Neuman Ferike báró 10-10 koronát, Eisler Lilike 1 koronát, Brasch Simon 400 liter tejet, Gréen Nándor főkapitány 1 kosár halat, Goldschmidt Miksa 25 kg. 0 és lisztet, 25 kg. babot, 5 kg. lenesét, 5 kg. rizset, 5 kg. árpakását adományozott. Ezen nemesszivű adományokért ezton mondunk benső köszönetet. Az elnökség.

— Az aradi aero-klub. Megirtuk, hogy Magyar I. Elek máv. tisztviselő tagokat toboroz egy aradi fiók-aeroklub részére. A klub szervezője most azt közli velünk, hogy a Magyar Aeroszövetség tudtával indította a mozgalmat.

— Jótékony adomány. Robitschek Lajosné 3 koronát, Robitschek Magda 2 koronát és özv. Reich B. Károlyné 5 koronát küldött kiadóhivatalunkban, a „Boldogtalan anya” részére, amely összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 24-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Bakai István napszámossal István nevű fia. Timár Imre fékezőnek Margit nevű leánya. Hegedüs Mihály-napszámossal Pál nevű fia. Krausz Lipót kereskedőnek Miklós nevű fia. Altman Ignác kereskedőnek Endre nevű fia. Szücs Gábor munkásnak Ilona nevű leánya. Gyalog György szerelőnek Róza nevű leánya. Meghalt: Wolfner Géza 15 éves fiú. Tóth Mihály 42 éves málházó. Jakobovics Mór 88 éves magánzó. Farkas Mihály 17 éves oseléd. Palics Avramné 72 éves napszámossal. Házasságot kötött: Prabitz Lénárd Kovács-Molnár Máriával. Hanna Béla soffór Molnár Máriával. Otlacáu Sebő fogházór Lucaciu Annával.

— Leitár miatt mélyen leszállított árak Fischer-féle Nagy Aruházában, Arad Szabadság-tér 12. sz. alatt.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1914. évi január 25-én:
Délután fél 4 órakor mérsékelt helyarakkal

Mozi-irány.

(Mozgófényképekkel.)

Operette.

Este 7/8 órakor rendez. helyarakkal:

B) Bérlet. B) Bérlet.

Katonadolog.

Nagy operette 3 felvonásban. Írták: Mérey A. és Dr. Béldy J. Zenéjét szerzelte: Zerkovitz Béla. Karnagy: Tilger A.
Rendező: Polgár S.

Kezdeté este 7/8 órakor.

NYILTÉR.

Limboc János és Fia

1063 m. kir. szah. árcokpersó-gyára és tomette-rendező intézetéből.

Arad, színház-épület; Városi és megyei telefon: 93

Vertán Etele országgyűlési képviselő a saját, valamint az alulírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy felejtethetlen jó neje.

Vertán Eteléné szül. Vertán Piroska

2. évi január 24 én, d. n. 8 órakor, életének 57 ik és bold g házaságuk 40-ik évében a hadoklok szentségének ájtatos felvétele után jobblétre szenderült.

A boldogult földi maradványai január hó 26 án délelőtt 9 órakor fognak Boros Bérlet 10-ik szamu. gyászházban a rom. kath. egyház szertartásai szerint történendő beszertelés után Battonyára szállítani, déltáni 9 órakor újólagos beszertelés után a battonyai családi sírkertben örök nyugalomra létezni.

Az engesztelő sz. mise a boldogult lelki üdvéért január hó 27 én délelőtt 9 órakor fog az aradi főt. miorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Áldott legyen emlékezte!

Arad, 1914 évi január hó 24 én.

Vertán Jolán férjezett Istvánffy Béláné, Vertán Béla, Vertán Iren férjezett Biszterszky Iváné, gyermekei. Vertán Jolán férjezett Kövér Endréné, testvére. Istvánffy Béla, Biszterszky Iván, v. jei. Istvánffy László, Istvánffy Magda, Biszterszky Bandika, Biszterszky Nusika, unokái.

Köszönetnyilvánítás.

Nem mulaszthatjuk el mindazoknak, kik mély gyászunkban jóleső részvétükkel enyhítették fájalmunkat szeretett gyermekünk

ifj. Nevje ik József

végtiltszességén megjelentek, különösen Hofbauer József kebebarátjának, a tanári karnak és összes tanulóársainak hálás köszönetünket nyilvánítani.

Nevjelik József és családja.

577

NEIGE DE FLEURS

Hóvirág

a legujabb tudományilag előállított

kéz- és arckrém

a jelenkor legjobb, higiénikus piperezere.

Mindenütt kapható!

Tabus 80 fillér. Doboz 1 60 kor.

MUSCHONOR-BUZIÁSI PHÖNIX

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz

Vese és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurutjainak, húgykő és fővényképződésnél, a legutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Ö. veséllag ajánlva.

Főraktár:

Kardos Miklós, ásványvízkereskedő Arad, Deák Ferencz-utca 36.

Tavaszi

buza és bú könyvetési célra kapható Nemess Géza, Arad.

Belvárosban

előkelő helyen, ragyogó bontással egy uri ház eladó.

Bővebb felvilágosítást Momák Döme dr. ügyvéd ad Maros-utca 2. sz. alatt.

APOLLO

SZÍNHÁZ.

Hétfőn, kedden és szerdán az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek s nem folytatolagosak.

BEMUTATÓ!

FEDÁK SÁRI

fejléptével.

Rablélek.

Dráma 5 felvonásban. Irta: Földes Imre.

SZEMÉLYEK:

Kertay, kovácsmester... Thury Elemér
A felesége... Fedák Sári
John Bull, hipnotizőr... Rátkay Márton
Mihanka, cirkuszigazgató Desy Alfréd
Rita, táncosnő... Hajnoczi Lili

Rendező: Kertész Mihály

Történik napjainkban egy magyar faluban, Budapest és London.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyferrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és szívgépi szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Satya-Lipóczi Salvatorferrás-vállalat Budapest, V. Rudelfrakpart 4.

Uj könyvek.

* **A Magyar Figyelő** 2-ik számának élén ott találjuk Lukács György v. b. t. t. tanulmányát a román kérdésről. Kun József miniszteri tanácsos „Parlamentáriszmus és interpelláció” cím alatt néhány kérdést fejtet az interpellációs jog és arra adandó válaszok köréből. Nagyon érdekes Pirkner János országgyűlési képviselő, a mezőgazdaság egyik legkiválóbb tagjának tanulmánya a „Magyar mezőgazdaság súlypontja.” Grósz Emil egyetemi tanár „Küzdés a vakság ellen” cím alatt közöl figyelemre méltó dolgozatot, Huszár Imre az 1798-iki bécsi ribillió elfelejtett történeti és kultúrtörténelmi vonatkozását eleveníti fel. A szépirodalmi részben Herzeg Ferenc „Öt órák” című novelláját találjuk. A gazdag Feljegyzések és Külföldi szemle egészíti ki a tartalmas és változatos számot. A Magyar Figyelő előfizetési ára egész évre 24.—, félévre 12.—, negyedévre 6.— K. A kiadóhivatal és szerkesztőség Budapest, VI., Andrásy-ut 16. szám alatt van.

* **A szőlőmoly ellen.** A szőlőmoly életét és fejlődését ösmerteti és az ellene való eddig egyedül biztos, amellott ollesó védekezési eljárást tárgyalja az 1914-ik évre szóló „Szőlészeti és Borászati Lap Naptára,” mely ezenkívül számtalan, a szőlőszet és borászat körébe vágó cikket közöl. A naptár ára egy korona, ajánlva küldve egy korona huszonöt fillér. Megrendelhető szerzőnél, Maurer Jánosnál, Kecskemét.

* **A Nyugat szépirodalmi folyóirat** 1914. évi január hó 16-i 2-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Lengyel Menyhért: egy esztendő (Naplórészlet.) Lányi Sarolta: Versek. Biró Lajos: A Serpolette (Regény. I.) Szabó Dezső: Hommage aux mourants. Felek Gyéza: Gioconda mosolya. Nagy

Lajos: Egy berlini leány (Novella.) Fényes Adolf rajza. Ady Endre: Versek. Ezenkívül a tartalmas Figyelő és Disputa rovat. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára egy évre 24 K. félévre 12 K. egyes szám ára 1 K. 20 fill.

* **A magyar közgazdasági érdekképviselők.** A modern gazdasági életben egyre nagyobb szerepet játszanak az ugynevezett érdekképviselők, az egyes termelési ágak, mezőgazdasági, ipar, kereskedelem, vagy egyes szakmák egyesületei, testületei, amelyek azon célból alakultak, hogy az azonos foglalkozásuaknak érdekeit a kívülállókkal, a kormánnyal és hatóságokkal szemben képviseljék. Magyarországon mindezekig hiányzott egy olyan gazdasági természetű munka, amely általánosságban foglalkozott volna az érdekképviselők kérdésével és egyenkint ismertette volna az egyes társulatokat, egyesületeket. Ezt a hiányt van hivatva pótolni Tonelli Sándornak, a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkáranak most megjelent könyve „A magyar közgazdasági érdekképviselők,” amelyet az Országos Iparegyesület adott ki. A tizenöt ives kötett ára 3.50 korona.

* **A diszitő Művészet** folyóirat okos tanácsaiból meg lehet tanulni a fa, fém, bő szöv-t stb. művészi feldolgozásának módját. Minden száma e lapnak 100 rajzot, 8 színképet s legalább 20 részletrajzot tartalmaz am után bármely gyerek izléses és hasznos munkát állíthat elő. Pénzt takarít meg az, aki ajándékait, lakása díszait s apró használati tárgya maga csinálja. Bizalmas vezetője az ifjúságnak a Diszitő Művészet, elkészít a választékos és értékes foglalkozásokra Prospektusát megküldi a kiadóhivatal (Budapest, V. Rudolf-tér 6.) levelezőlap kérésre.

**Aki a Kathreiner-féle Kneipp malátá-
Ismeri, vegyen most rögtön egy csö-
bálja meg.**

Ezen már 23 év óta
a legjobbnak eliz
nagy gyár épült. #
műszaki berendez
Kathreiner' elk
Kathreiner-féle elj

**A Kathreiner mindig a legjobb ital
ban a babkávéhoz teljesen hason-
önmagát is felülmulja.**

Főszeres, kiadós
sége és elcsó: e

Következő

Újdonságok
érkeztek**KERPEL IZSÓ**

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Chantepleure: Az utas, Nordan M.: Konvencionális házigazdák, Sebők I.: Öt viágreszen keresztül, Farkas P.: A francia forradalom, Szederkényi A.: A nagy nő, Szemere Gy.: A démon, Kabos E.: Damajanti, Ady E.: A menekülő élet, Shaw B.: Pygmalion, Moricz Zs.: Kerek Ferkó, Mikósy I.: Ulyés-házy Kata házassága, Frankfort M.: A f-hér ut, Székula J.: A fekete báró, Sebők Zs.: Ifjúkor, Williamson C.: Ierkules vendégei, Mikszáth hátrahagyott munkái, Kertész K.: A februr turul Farkas Zs.: Egy körorvos ölj-gyászai, Ferenzi L.: Fenér árnyékok, Hiermann, H.: A brös kalóz, Rióók E.: Ellenséges világ, Kovas S.: A tomajfüredl szanyapok, Krudy Gy.: Csuri és társai, Jakab Ö.: Délbáb, Földes L.: Három királyok, Lakatos L.: Mély iron, Szomorj D.: Mária Antonia, Biró L.: Az első csók, Lovik: A keresztuton, Bernstein: A ok, Bokor M.: Nyár, Szentimrei M.: Igy it, Heltai J.: A tündérlaki lányok, Szende rday O.: Rozsda, Herzeg: Mikszáth Alma-chja 1914 évre, Földes J.: Hatalól, Borsezem kó általános titkos naptár 1914. évre, Farkas A. kovenbízatos, Kellerman: Az alagut, Hel-J.: VII. Emánuel és kora.

Németben: Z. belitz H.: Mit Marschall Vor-etz, Herzog R.: Es gibt ein Glück, Landenfels H.: Der dumme Peter, Tovolet Mutter, Werder H.: Tiefer als der Tag edacht, Melegari D.: Meine Töchter, Schnitzler: A weite Land, Villiger H.: In der Schuld, Lang H.: Hoffnungslose Geschlechter, Bahr G.: Theater, Holänder F.: Sturmwind im Osten, Karin M.: grf. Sylvanis Rache, Landenfels H.: Durchgebrant, Eyth M.: Inter Pfluz und Schraubstock, Maon Thomas: Der kleine Herr Friedmann, Kricke rg: Und häst der Liebe nicht, Wothe: r Hof des Schwelgens, Hoffenstnal: Helene asen, Schirokauer A.: Marta Riel, Kellerman: Der Tor.

**Ölcsöndij: havonként 1 korona
1 fillér vagy kötetenként fi-
zatsva 10 fillér.**

Értéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

zeneműköcsöntárba

is meglepő szép

Újdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 korona,
vagy füzetenkint 20 fillér.

Legújabbak: Huszka: Nemtudomka operett,
ovitz: Katonadolog operett, Kálmán: A kis-ty operett, Hildberg: A fekete kocsi, Harr: itt jön a feleségem! Hirsch: Jó volna férj-menő, Lewis: Imádom magat rég..., Kará-ji Elit album 1913-1914., Sauer M.: Ha hol meglátnálak..., Barna legénytel..., Rich: Az öreg gyerek.

**Új könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
ak kiegészítése és
berendezése**

KERPEL IZSÓ,könyv-, zenemű- és papír-
kereskedése Aradon.**URÁNIA**

SZÍNHÁZ.

Január hó 26. és 27-én

Hétfőn és kedden

Shylock

Mimodráma 4 felvonásban.

Írta: Felix Salten.

Világszenzáció,
mely a budapesti
„OMNIBAN“ 100
előadást ért meg.

Rendes helyárák

Kedvezményes jegyutalvá-
nyok nem érvényesek.

Ha Gyomor-bajban szenved

Ha émelygés, hányási-inger vagy görcsök

kinezák. Ha bármiféle gyomortól származó bajban szenved. Gyorsan és biztosan megszabadul ezen bajoktól —

Ha a Kárpáti-féle Novikum Gyomor-cseppeket

használja,

mely a székely havasok alján termő páratlan jó hatású növényekből készül. Ize jó és kellemes. A sok ezer elismerő levél közül álljon itt egy mutatónak.

Sírköven kérnék 12 üveget „Novikum” háziszorból, mert az utóbbi kórházban már fogyni van és nem akarok anélkül lenni.
Csoófalva, 1913. március 3.
Tisztelettel
Szeremley Császár Lajos,
kir. tanácsos, nyug. kir. tanfelügyelő.

Orvosi szakvélemény. A Kárpáti-féle „Novikummal” behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszor nemcsak a gyomor különböző bajainál u. m.: Émelygés, étvágytalanság, görcsök stb. ellen használható jó sikerrel, hanem össze ételénél f. gva a vese működését is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.
Kovácsánán, 1909. aug. hó 6-án.
6077 Dr. Zentay David
járásorvos.

Kapható gyógyszerárakban 2 Kor., 1 K. 20 fill., és 60 fill. üvegekben a jól hatórt szavatol és a hó nem volna kapható, oda 3 nagy, 5 közép vagy 10 kis üveggel 6 Kor. 22 fill. érte bérmentve küld az egyedüli készítő

Kárpáti József
Arkos-Szepsiszentgyörgy Főter 4. sz.
Budapesten kapható a „HUNNIA”
gyógyszertárban, Erzsébet-Körút 56.

Főraktár Arad és vidéke részére gutori FÖDES KELEMEN gyógyszerára, kapható még HEHS VILMOS, KÁRPÁTI JÁNOS és SZÓCSELY SÁNDOR gyógyszeráraknál.

Szabó Albert

Ö. Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója

ARAD,

Andrássy-tér 16. szám.

Városl és megyei telefon 239.

Nikotinmentes

Dohány-, szivar-, szivarkaneműek és különlegességek egyedüli elárúsító helye.

Menyasszonyi kelengyékhez konyhaberendezés és háztartási cikkek nagy raktára.

Művészeti kivitelű, valódi márvány-, bronz-, China-özüst és más kivitelű dísz tárgyak.

Legnagyobb raktár külföldi és belföldi porcellán- és üvegkészletben.

Legújabb kivitelű villany-, légszesz csillárok petroleum lámpák a legnagyobb választékban.

Wolfram- és gázégők legjobb minőségben.

Épületüvegezés és képkerepezés.

Fehér Kereszt
szálloda télikertjének külföldi mintára berendezett

Étrendje:

Január 25-én
ó 2:40

Délbe

Leves:

Szárnyas ragou.

Közétel:

Kéltörög vajjal.

Sált:

Sényezett borjú szegy körítve.

Tészta:

Almás és furós lepény.

Este

Leves:

Csésze leves.

Hal:

Fogas foston.

Sált:

Bélszín filets körítve

Tészta:

Torta.

Esténként Gyurkovits András kitűnő zenekara hangversenyez.

A bál és mulatságot rendező f. közönség szives tudomására adjuk, hogy a Fehér Kereszt szálloda nagyterme mindenkor díjtalanul áll rendelkezésre

Tüzifa

vaggononkint megrendelhető legjutányosabb árban **Körös-völgyi pálínkaraktárnál**

Arad, Andrássy-tér 5. szám

Lloyd-palota. Ugyanott szilva-, törköly- és seprúpálínka, rum és likör különlegességek kaphatók.

Nyomatványok

esimes kivitelben kőszűrték az Aradi nyomda r. t.-nél.

WAJDITS

gyógyszertára.

Ferenc-tér és Karolina-sz. sarok.

Családi Rum 1 liter 2-60 f.

1/2 liter ... 1-40 f.

Jamaikai Rum 1 liter ... 3-50 f.

1/2 liter ... 1-80 f.

Különböző kínai és orosz theák a legolcsóbb árban kaphatók.

1/2 kilos Vatta 90 f. és az összes kőszűrték a legolcsóbb árban.

Turul sósborszesz kis

üveg ... 40 f.

közép üveg ... 1 kor.

nagy üveg ... 2 kor.

Az összes külföldi és belföldi különlegességek raktáron tartva.

Fajtisza riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű dus gyökerezetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

sima, valamint gyökeres

ripariaportalis

szőlővesszőket ajánl elsőrendű minőségben bármily mennyiségben

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, Arad

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefon: 229.

221—1914.

Hirdetmény

a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdónál számításba veendő kamatterhek bevallása tárgyában.

Általános jövedelmi pótdó fejében fizetendő:

- a) a földbirtokra, a házbirtok alá eső házbirtokra, a folyó évre kivetett állami egyenes adónak 80 százaléka;
 b) a házostályadó alá eső házbirtokra a folyó évre kivetett állami egyenes adónak 40 százaléka;
 c) végül az ideiglenes adómentesség kedvezményében részesített föld- és házbirtoknál 20% azon összeg után, mely az illető föld- vagy házbirtokra állami adó címén a folyó évre kivetett volna, ha a föld- vagy házbirtok adómentes nem lett volna.

A kölcsönrel te helt ház- és földtörzsjedősöknek az 1888: XLVI t. c. 18. §-a által kedvezmény adatott.

A telekkönyvileg bekebelezett közadók és kincstári bérhátralékok után járó kamatok nem képezik levonás tárgyát (1888: XLVI t. c. 16 §)

Az 1. pont alatti intézkedésből világosan kitűnik, hogy a levonás alapjául szolgál az az évi kamatösszeg, mely az adóévet megelőző év végén fennmaradt tőkemarádék után jár. Ha tehát valamely földbirtokos 1913. évi január hónapban 100.000 koronát vett fel magánhitelezőnél és ebből ugyanazon évi december 15-ig 60.000 koronát visszafizetett a levonás alapjául az 1914. évre az 1913. évi december hó végén fennmaradt 40.000 korona tőkemarádék évi kamatának 10 százaléka veendő.

Ez az eljárás azonban csupán az 1. pont alatt említett közönséges kölcsönökre vonatkozik, mert ezektől a kölcsönöktől a 2. pont alatt említett törlesztési kölcsönök világosan megkülönböztetendők.

Ezekre az utóbb említett törlesztési kölcsönökre nézve ugyanis az általános jövedelmi pótdó kiszámításánál:

aa) a bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatának változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vétetik az az összeg, mely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsön vett tőke után egy évre esik;

bb) a kölcsön után nem a megelőző, hanem a folyó évre járó kamatnak 10%-a veendő tekintetbe, s így a levonás kedvezményre azokra a kölcsönökre is alkalmazandó, melyek az adóév folyamán keletkeztek. (1891: 41.187. pénzügymin. rend. 1891: 18. P. K.)

Itt megjegyeztetik, hogy az általános jövedelmi pótdónál számításba veendő kamattal értendő az az összeg, mely az eredetileg kölcsön vett tőkeösszeg után a pénzügymin. által kiállított kötvényben meghatározott kamatláb szerint kamattal fejében fizetetik, ellenben az évi törlesztési összegből a tőkeartozás apasztására valamint a kezelési költségekre fordított összeg az általános jövedelmi pótdó megállapí-

tésául levonás alapjául nem vehető. (1893: 28.058. pénzügymin. rend. 1893: 18. P. K.)

A vallomás az adóév január 1—31-ike közötti időben adandó be a városi adóhivatalnál.

A benyújtott vallomásról ellermervény adatik, mely a vallomás kellő időben történt benyújtásának igazolásul szolgál.

Kivételt képeznek a 2. pont alatt említett esetek, mert azok az adózók, akik a kölcsönkamatokra vonatkozó vallomások benyújtására kitűzött határidő letelte után valamely pénzügymin. telekkönyvi bekebelezés mellett törlesztési kölcsönt vesznek fel, jogosítvák a felvett kölcsönnek telekkönyvi bekebelezését igazoló és a bekebelezés megtörténtét követő 30 nap alatt benyújtandó vallomás alapján, a rájuk az adósság felvétele előtt már kivetett általa az általános jövedelmi pótdó mervények helyesbítését az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál kérni.

Mindazok az adózók, kik az államkincstár megkárosítására irányzott szándékból az általános jövedelmi pótdónak jogosulatlan apasztása céljából telekkönyvi eg. be nem kebelezett, nem létező, vagy a létezőnél nagyobb összegű adósságot, avagy a ténylegesen magasabb kamatlábat vállanak be, az 1909. évi XI. t. c. 98. (az 1913: 50.000. sz. hiv. összeállítás 201.) §-a értelmében büntetendő jövedeki kihágást követnek el.

Kelt Arad, 1914. január hó 2-án.

Városi adóhivatal.

Malom-bérbeadás.

Aradon a belterületen újonnan épült kereskedelmi- és vámmalom elajútóval, lakóházzal, gépészlettel hosszabb időre is jutányosan bérbeadó. — Bővebb felvilágosítást nyújt

594

Klug Ferencz,
az Ujaradi és vidéke népbanknál.

Arad-Hegyaljai Takarékpénztár Részvénytársaság.

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

Pénztárkészlet	10388	41	Részvénytőke	300000	—
Váltótárca	1106966	10	Tartartalékalapok:		
Jelzálogkölcsönök	48999	—	általános tart. a.	50007	—
Folyószámlai kölcsönök	26914	01	házért. csökk. a.	11000	61007
Más pénzügy. elh. kölcsön	38646	43	Betétek:		
Előlegek értékpapírokra	2020	30	betéti könyvre	255919	30
Ingatlanok és jogok	91620	80	folyószámlára	28471	70
Felszerelés	1658	62	Visszleszámított váltók		567241
Leírás	165	86	Hitelezők		5752
			Intézeti ház tör. kölcsön		47202
			Be nem fizetett tőke-kamatadó		712
			Fel nem vett osztalékok		404
			Átmeneti kamatok		19461
			Nyereség áthozat 912. évről	407	02
			1913. évi tiszta nyer.	40468	60
				40875	71
	1327047	81		1327047	81

Győrök, 1913. december hó 31-én.

Székely Árpád s. k.,
vezérigazgató.

Földes Lajos s. k.,
titkár-főkönyvelő.

Dr. Baross Ferenc,
igazgató.

Hunyady László s. k.,
igazgató.

Dr. Klein Béla s. k.,
igazgató.

Koncz Benő s. k.,
igazgató.

Dr. Köpf, János s. k.,
igazgató.

Sáfrán Emil s. k.,
igazgató.

Jelen Mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és mindent helyesnek, rendben találtunk.

Mategowsky Károly s. k.,
f. b. tag.

Cservinszky István s. k.,
f. b. tag.

Br. Exterde Kálmán s. k.,
f. b. tag.

Wittenberger Mór s. k.,
f. b. tag.

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asthmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsucsuruban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszas rekedtségben szenvednek és eddig gyógyulást nem találtak. Minden ilyen beteg kap tőlünk teljesen ingyen és bérmentve egy ábrával ellátott könyvet írta Dr. med. G. Guttman, a Finsengyógyintézet főorvosa és a könyv e kérdést tárgyalja: „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teáinkból. Sok ezren dicsérik akik eddig használták. Gyakorló orvosok e teát mint kiváló diétikumot használták és dicsérik tüdőgümőkórnál (sorvadásnál), asthma, bronchitis és torokhurut eseteiben. Ez a Tea nem titkos szer, Lieber-füvekből van összeállítva, melyek császári rendelet folytán szabad forralomnak vannak stengedve. Az ára oly jutányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden kockázat nélkül kipróbálhassék és bajának mineműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” című könyvet és egy próbát a teáinkból és pedig teljesen ingyen és bérmentve. Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címevel az alábbi cégnek: PUHLMANN & Co., Berlin 822. Müggelstrasse 25.

Meghívás.

Az Ujaradi Takarékpénztár részvénytársaság által,

f. é. január hó 25 én délelőtt 10 órakor,
saját helyiségében tartandó

44 ik évi rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes válaszlása és a jegyzőkönyv vezetésére egy jegyző jelölése.
2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése az 1913. évi számviteli adatokról, indítvány a tiszta nyereség felosztásáról és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
3. Egy igazgató tanácsos választása.
4. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, akik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, hogy saját nevükre szóló részvényeiket az alapszabályok értelmében f. évi január hó 24-én, déli 12 óráig az intézeti pénztárnál térítvény mellett letétmentényezni sziveskedjenek.

Ujarad, 1914. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság.

Az Ujaradi Takarékpénztár Részvénytársaság

zármérlege 1913. évi december 31-én.

Vagyon.		Teher.	
Pénztár-készlet	45.387 59	Részvénytőke	500.000
Váltó-tárca	5.620.317	Tartalékalap*	140.042
Jelzálogkölcsonők	1.441.264	Nyugdíjalap	31.830
Folyószámlai adócsok	265.136 95	Jótekménycélu alap	7.000
Aradi Első Takarékpénztár (betét)	41.173 93	Házértékesítéskészlet	10.000
Értékpapírok:		Adótartalékalap	3.000
K 100.000 — n. é. 4% kor. jár.		Betétek	4.095.490 24
K 81.50	81.500	Visszszámítás	634.443
Különféle	1.928	Letétek	12.100 47
Nyugdíjalap értékpapírral	22.594	Elre felvett váltókamat	35.398 82
Ingatlanok	62.000	Nyereségnyelvény:	
Lejtár	2.800	1912. évi áthozat	12.000
Leírás	800	1913. évi nyereség	126.013 46
Hátralékos jelzálogkamatok	24.036 02		138.013 46
	5.607.317 49		5.607.317 49

Ujarad, 1913. évi december 31-én.

Pommersheim s. k.,
titkár.

Netter s. k.,
igazgató.

Philipp s. k.,
igazgató.

Theis s. k.,
igazgató.

Lambert s. k.,
könyvelő.

Az igazgatótanács:

Berthe s. k. Fixmer s. k. Foch k. A. Hartmann s. k. Hartmann s. k. Klug F. s. k.
Klug s. k. Krebs s. k. Smolensky s. k. Schork s. k. Wagner s. k.

Alulírottak a mérleget és a nyereség- és veszteség-számlát ugyszintén az üzleti könyveket ismét beható vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesnek találtuk.

Ujarad, 1914. évi január hó 12-én.

A felügyelő-bizottság:

Lászlóffy István s. k.,
fel. biz. elnök.

Dr. Holz Antal s. k.,
fel. biz. tag.

Weisz Adolf s. k.,
fel. biz. tag.

Zircher Antal s. k.,
fel. biz. tag.

Figyelem!

A Központi szálloda mellett van az Araden eddig még nem létezett világvárosiasan fényesen, minden kényelemmel berendezett elsőrendű úri borbély és fodrász üzlet. Higienikus aegnator vízmelegítővel. Fejmosás melegzuhanyval, villanyszárító arczgőzölés és villany masszáz.

Kérjük a cégne ügyelni!

Központi szálló mellett!

Központi szálló mellett!

Bodrozsán

úri borbély és fodrász

Andrássy-tér 20. (Fischer Eilz-palota)

Alapított 1897. évben.

101

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242

Ajánlja

költözők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka.

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűsodényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket.

Képkeretezéseket

legizlésebb kivitelben dus választéku mintákból legjutányosabban vállal

Varga Sándor

modern képkerező üzlete

Arad, Forray- és Toköly-té. sa ok.

Szénnagykereskedés.

Iroda: Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota)
Telefon 987. Telefon 987.

Szállít házhoz legkitünőbb minőségű elsőrendű

Porosz Salon fűtő kőszent

Porosz Salon fűtő kőszent

Porosz kovács kőszent

Bükfa szent

a legjutányosabb árban. Figyelmes és pontos kiszolgálást előre is biztosítjuk. 501 Teljes tisztelettel

Aradi Kőszén és Kősz Forgalmi Vállalat.

Gyenge férfiak! Öreges és fiatalok!

Ne csüggedjétek! Feltaláltam

egy férfiero-gyógyeségnek (neurasthenikus impotencia) azonnali megszuntetését. Nem baleslog-beveendő gyógyszer. Kérjen zárt boríték alatt megküldendő ismertetőt 40 fillér postabélyeg csatolására mellet. Cim: „NOVA MECHANIKA 150”

Fió-bérlés 40. Budapest-Főposta. 232

Szauerland Péter

épület- és műbutorasztalos

Arad, Karolina utca 2.

Készít mindennemű épület- és műbutorasztalosmunkákat, u. m.: ebédlő-, háó-, szalon-, üzlet-, iroda-előszoba- és konyhaberendvélés- és a leggyorsrűtűtől a legfinomabb kivittel. Minden munkámba vágó javítások a legjutányosabb árban elvállaltatnak. Sí és pártfogást kér

Szauerland Péter.

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok Nagy raktár modern csillárokban, asztali lámpákban, villany gázizzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmak, reflektorok és minden a szarmába vágó cikkeken megelel árszakkal. Köszöggve és díjmentesen.

Városi és megyei telefon 827

Kiváló tisztelettel

Nágyády Ede

villany és gáz-szerelő

Arad, Boros Beni-tér 9. szám

Röntgen-intézet.

Aradon, Batthyány-u. 21.

Telefon 622. 111

Röntgensugaras átvilágítások és fényképfelvételek, betegségek, csonttörések, ficamok stb. Körismézése céljából. Röntgensugaras gyógyítások idült bőrbajok, sipolyok, nem operálható nagy dagasztatoknál és a méh- és pajzsmirigy alképleteinél. Intézettulajdonos.

Dr. Singer János

egyetemes orvostudor.

Denaturált szesz

hordókban, valamint dugaszolt palackokban, viszontelárusítók részére kapnató

Donáth Simon

engedélyezett denaturált szesz nagyvárusnát

Továbbá nagy raktár sajátfőzésű törköypálinka, seprő, szilvorum, rum és az összes pálinkákban. Bor. — Kapható:

Donáth Simonnál

Telefon 524. szám. 495

Őszibarackfát,

mindenféle gyümölcsfa

vadonczot,

akáczcsemetét,

2 éves **szőlővesszőt** gyökeres

igen olcsón ad **Unghváry László**

faiskolója Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 koronára 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára

ARADON, Batthyány-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy rég érzett hiány pótlására több orvos ur kívánságára külföldi mintára a modern osecsemő diätetika minden követelményének megfelelő tejkonyhát rendeztem be, hol is állandó orvosi felügyelet alatt álló tuberculinra nem reagáló tehát biztosan nem gümőkörös teheneiktől hygienikusan nyert tejből a különbözű koru csecsemők constutiojának megfelelő gyermektejféleségeket állítok elő.

Készülnek előzetes írásban közölt rendeletre osecsemő tejek a szükséges higitásokban osecsemőtejek zabdara (nyák) és zabliszt főzetekkel

Keller-féle maláta leves
Finkelstein Meyer-téle fehérje tej

A tejféleségek sacharinnal édesítettek és kívánatra Soxhlet tápcukorral 1—5 % arányban kevertetnek s az összes féleségek sterilisáltatnak.

A tejeket 200 grammos üvegekben hozzuk forgalomba azok ára 10 és 20 fillér között váltakozik. Legkisebb rendelhető mennyiség 5 üveg, az üvegekért darabonként 20 fillér betét teendő; rendeléseket kérjük esti 7 óráig hozánk juttatni. Sürgös rendeléseket telefonon kérjük eszközölni.

Antoni FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Arad.

"OLLA"
 GUMMI-
 különlegesség
 mindenütt kapható

A Kereskedelmi Ismeretek tanfolyamára. Vezeti Friedrich Mester, tulajdonosa Európa határán túl ismert korábban Kereskedelmi Akadémiának Leipzig. 12 tanerővel Prospektust ingyen. 9380

Ha jó és száraz fát

akar vásárolni, úgy keresse fel bizalommal

Susa Lajosné

vegyeskereskedését Tökölly-tér Katolinfürdő épületben, ahol házszállítással teljes mértékben 100 Klg. elsőrendű bükkfa 3 vágású csak ... K. 2.80 4 vágású rövid K. 3.— Kiváló szagmentes faszén csomagja 11 fill. Rendelések aznap elküldetnek. Pusztai egészséges teljes tej literje házhoz szállítva 24 fill. Kiváló különböző finom theák dekája 16 fillér.

Telefon 1002. szám.

Ajándéknak

legkellemesebb és legérdekesebb ajándéktárgy egy világ **Pathé-féle**

Pathé-féle

beszélő-gép és lemez, melyeket ez alkalommal gyári árban árusítunk. Gramofonok már 20 koronától, lemezek darabja 2 koronától. Dus választékú raktárt tartunk csakis elsőrendű gyártmányú varrógépek és kerékpárokból legkedvezőbb részletfizetésre is.

Szives pártfogást kérünk

Fabián és Társa,

varrógép- és kerékpár-főraktára Arad, Forray-utca 8. — Telefon 494. — (Román templom épület.) 8718

Aranyláncok részletfizetésre

60 gramm súlyban 140 kor. 4 koronás havi részletre — Elsőrendű ezüst óra 8 ezüst foddal 14 kor. Szállítás a lakásig. — Aki ócskó óráz és láncot akar venni írjon azonnal 9408

R. LECHNER,
 cégnek Lundenburg Nr. 651. Aranyáruház.

TELEFON **86.** TELEFON **86.**

- Elsőrendű fűtő,**
- Porosz kőszén (darabos)**
- Porosz kőszén (dió)**
- Porosz koksz**
- Aprított tűzifa**
- Kötegekben alágyujtó.**
- Elsőrendű vasaló és ipari Faszén** 5723
- Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható

Weisz Dávid
 cégnél. Telefon 86
 Arad, Yossuth-u. 62.

Rozsnyay világhírű Vasas chinabóra

A legnagyobb orvosi tekintélyek által javálva. Igen becses és megbízható gyógyszer készítménynek elismerve: Anámin, vérszegénység, sápkor, ideges fejfájás, fáradtság, szédülés ellen. Számos kiállításon kitüntetve. Egy kis palack ára 2 kor. 40 fill., egy nagy palack ára 3 kor. 50 fillér.

Kapható:

Rozsnyay Mátyás
 gyógyszertárában
 Arad, Szabadság-tér.

Nagy mennyiségű
 pléh-pánt eladó.
 Cím a kiadóban.

Legjobb oszón beavatási forrás! **Ócsó ágytoll**

1 kiló oszárka, jó, fészelt 2.— K. jobb 240 K. prima fészelt 300 K. fehér 4.— K. fehér pelyhes 5.10. 1 kg igen finom, hófehér, fészelt 6.40. 8.— K. 1 kg pelyhes, szürke 8.— 7.— K. fehér finom 10.— K. legfinomabb mellipelyes 12.— kor. 5 kg. vételénél bórmentve.

Kész, töltött ágyak

szürkefehér, kék, fehér vagy sárga nátkingből, 1 dunyha 80 cm. hosszú, kb. 120 cm. széles, 2 párnával, 80 cm. hosszú, 80 cm. széles, új szürkés, igen tartós, pelyhes tollal töltve 18.— K. félpelyhelydunyha 20 K. pelyhelydunyha 24.— K. egyes dunyha 10.— K. 12.— K. 14.— K. 16.— K. Fejpárna 2.— K. 8-50 K. 1.— K. dunyha 200 cm. hosszú, 140 cm. széles, 15.—, 14.70, 17.80, 21.— K. fejpárna 90 cm. hosszú, 70 cm. széles, 4-50, 5-20, 6-70 K. — láshuzat erős csikos gradliból 180 cm. hosszú, 116 cm. széles 12.50. 14.80 K. Szétküldés utánvétellel, 12 koronától kezdve bórmentve. Csere megengedve, nemtisztaért pénz vissza. 9382

S Benisch, Deschenitz. Nr. 1135. Csehország.
 Dusan Illusztrált árjegyzék ingyen és bórmentve.

Börtisztátalanságok
 mint **bérratka (Mitesser) pat-**
tanás zsiros nyers és érdes **Pinosol**
 bőrt eltávolít

melynek gyógyító részét kátránytól vannak elkülönítve az illatos festő és ragadó részektől megszabadít, tartalmaz és a grazi derma'ologiai klinika megfigyelése szerint leghathatósabb, mint a hivatalos kátrányfélék Legcélszerűbb

a folyékony Pinosol szapsannak használata (üvegenként 1.— és 2.50 kor) Hosszu ideig tart.

Aki szokása szerint szilárd szappant kedvel használjon **Pinosol-boraxszappant** (80 fill) vagy **Pinosol-kéntejszappant** (90 fill.).

Bőrbajok és kiütések ellen ajánlják az orvosok a 10% os szilárd Pinosol-szappant (90 fill.)
 Bővebbet a szappanhoz mellékelte prospektusban.

Fejmosáshoz hajhullás, korpa atb. ellen legjobb szolgálatot tesz a folyékony Pinosol-hajszappan üvegekben 1.— és 2.50 kor. (Tartós-készlet).

Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban és illatszerüzletekben.
Pinosolverke G. Hell & Comp. Troppau Wien, I., Helfferstorferstrasse 11.

Lerakatok Aradon: **Vojtek és Weisz. Hansu Mester, Török Andor és Társa drogeriákban, Földes Kelemen és Hehs Vilmos gyógyszertárában.**

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
 ellen megbízható és legjobb hatású szer a

Tussinal-cukor
 Ára 70 fillér.

Tussinal-tea
 Ára 70 fillér.

A mértéktelen dohányszén-szenvedély
 legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb el-lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: **1 korona.**

Ha tyúkszeme van és gyöttri nagy kín,
 A legjobb gyógyszer az **Anagallin.**
 Ára utasítással 70 fillér.

Egészséges és izmos lesz,
 Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz,
 Mert csak egyedül jót tesz
 A valódi „Doré Sósorszesz“
 Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f és 2 kor. 20 f. Próbauveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:
Hajós Árpád
 gyógyszertárában ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.
 (A megyeházzal szemben.)

Téli idő beálltával

arc- és kézbőrnek a hideg és szél ellen való megvédésére a leghasznosabb a

: Kárpáti-féle :

Benzoe Creme Ara 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ara 70 fillér.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél
postaköltség nem számítatik fel.

7031

29982—1918. kh. sz.

Hirdetmény.

As eleven hasznos vadak s a hasznos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása tárgyában a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 1910. évi március hó 14-én 86219. szám alatt kiadott rendeletét a következőkben teszem közhírré.

A hazai vadtenyésztés érdekében és a hasznos szárnyas vad tojásai mindinkább elharapodzó jogosulatlan elszedésének meggátlása végett az 1879. XL. törvénycikk 1. és 16. §-ai alapján rendelem: 1. Élő hasznos vadat, hasznos szárnyas vad tojásait szállítani csak engedéllyel szabad. 2. Az engedélyt a m. kir. földművelésügyi miniszter adja, akihez a kérvényt a törvényhatóság első tisztviselője útján kell benyújtani. A kérvény benyújtása alkalmával hatóságilag igazolandó, hogy f. lyamodó a vadászati jog tulajdonosa s így az élő hasznos vad befogására, vagy hasznos szárnyas vad tojásainak szedésére jogosult. Az engedélyt kérő, ha nem tulajdonosa a vadászatnak, igazolni köteles, hogy a vad befogást, tojás szedést a vadászat tulajdonosa nem tiltalmazta. Az engedély alapján a törvényhatóság első tisztviselője szállítási igazolványt állít ki mely a szállítmányokkal együtt a vasúti, hajózási illetve postai felvételi hivatalnak átadandó. Ha élő hasznos vad vagy hasznos szárnyas vad tojása ilyen szállítási igazolvány nélkül, a vasúti, hajózási illetve post felvételi hivatalnál továbbítás végett feladatni szándékoznak, ily küld-mények felvétele megtagadandó s ha mégis tévedésből ilyenek felvételtek, akkor azok visszatartandók, a községi előljárásságnak átadandók s erről a község illetékes első foku rendőri hatósága azonnal, esetleg távirat útján is értesítendő. 3. Aki élő hasznos vadat vagy hasznos szárnyas vad tojásait az 1. pontban meghatározott engedély illetve igazolvány nélkül szállít, vagy azok jogosult megszerzését igazolni nem tudja, kihágást követ el, s a rendőri büntető hatóságok által 15 napig tartó elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, s nemcsak az eljárási költségekben, hanem a vad etetési és kezelési költségeiben is elmarasztalendő. 4. A lefoglalt vad és tojás, amennyiben a károsult vadászat tulajdonosnak személyazonossága a lefoglalás alkalmával kétségbevonhatatlanul kideríthető s hozzá távirati úton intézendő felszólításra 24 óra leforgása alatt beérkező válasza alapján rendelkezésére bocsátandó. Amennyiben a károsult személye, vagy jogosulatlanul megszerzett hasznos vad és hasznos szárnyasvad tojásának származási helye meg nem állapítható a lefoglalt vad és tojások a lehető legrövidebb idő alatt még a kihágási ítélet hozatala előtt az eljárásra illetékes I. foku rendőrhatalóság által elkobzandók és nyilvános árverésen eladandók. Az árverésen csak a vadászterület tulajdonosa, vagy bérletje, illetve ezeknek meghatalmazottjai vehetnek részt. A kihágást elkövető az árverésen részt nem vehet. Ha jogosult árverés nem jelentkezik a vad annak a községnek határában a melyben az lefoglalt, ott kibocsátandó a tojások pedig haladéktalanul földművelésügyi m. kir. miniszterium rendelkezésére bocsátandók, illetőleg a lefoglalt tojások ügyében a földművelésügyi miniszter rendelkezése tájékoztatáson kérendő. Az árverésen befolyt összeg az 1901. évi XX. tcz. 28. §-ában megjelölt célokra fordítandó. Ha az árverés illetve az eleven vad etetési és kezelési költségei a kihágást elkövetőtől nem hajthatók be, azok az árverésen befolyt összegből levonandók. 5. E rendelet az 1908. évi december hó 18-án 10592/1908. szám alatt kelt, a m. kir. belügy igazságügy és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet hatályon kívül helyezése mellett 1914. évi április hó 1-én lép életbe.

Greén,
főkapitány.

24867—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

A földművelésügyi m. kir. ministerium az országos selyemtenyésztési felügyelőség útján 1914. évi tenyésztésre ingyen ad selyemérpétét, illetve selyemhernyót mindazoknak, kik selyemtenyésztéssel foglalkozni kívánnak.

Akik selyemtenyésztéssel foglalkozni szándékoznak, jelentkezzenek azon egyénnél, aki a községben a selymértete kikeltésével meg van bízva.

A jelentkezők kötelesek magukat a pete, illetve a hernyó átvételére. Aki pedig ingyen petét, illetve hernyót kap, az kötelezi magát alávetni a szabályoknak.

A gubók élő állapotban kilogrammonként a következő árban fognak beváltatni:

Az I-es osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 2 korona 80 fillér.

A II-od osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 1 korona 80 fillér.

A III-ad osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 20 fillér. Megjegyzetjük azonban, hogy amennyiben a külföldi gubó árak emelkednének, a beváltási árak nálunk is fel fognak emelkedni.

Minden tenyésztő ugyanakkor, mikor a hernyó nyitja, egyúttal kap minden gram pete után 8 ly tenyésztő papírt és 6 drb. lyukatott papírt és azon tenyésztő, aki hőmérővel még nincs ellátva, egyhőmérőt.

Egy hőmérő darabonként 20 fillér; a tenyésztő papír ára ivonként 1 fillér, a lyukatott papír ára pedig darabonként 1/2 fillér.

A papír és hőmérő ára ugymint eddig, a beváltásnál vonatik le. Az öntenyésztők azonban, kik különböző oknál fogva nem hoztak gubót, kötelesek az általuk át vett papír és hőmérő árát a beváltás után 15 nap alatt a községhezatala a felügyelő vagy a kikeltő kezéhez lefizetni.

Azok, kik termelt gubóikat bárki masnak kereskedőnek házalónak, stb. eladnak, a törvény értelmében megfognak büntettetni, később meghatározandó összeg erejéig.

Az esetben, ha egy családnál egynél több selyemtenyésztési igazolványi könyvecske található, akkor ezen igazolványi könyvecskére kiadott összes pete, illetve selyemhernyók, jegyzőkönyv felvétele mellett elfognak koboztatni.

Az, aki nem kikelt hernyót, hanem petét kap és azt önmaga kelteti ki, a termelt gubómennyiség beszolgáltatása alkalmával a kapott petékkal kiadott selyemtenyésztési igazolványi könyvecskéket, valamint a petét tartalmazó dobozokat a selyemtenyésztési felügyelőségnek vissza-szolgáltatja; ellen esetben minden dobozért 20 fillér tartozik megtéríteni.

Greén
főkapitány.

Jó anyák, gondos szülők legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss: **Csukamájolajat** Hajós-féle

adnak. Egy üveg utasítással ára **2 korona.**

Fagydagánatok elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a **FRIGIN.** Ára ecsettel és utasítással **70 fillér.**

Depillor-szörvestő. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással **1 korona.**

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök legjobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermektápszerek nagy raktára. **SOXLET** sterilizáló apparatus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára: **Hajós Árpád** gyógyszertára **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

741

(Megyeházzal szemben.)

Szolyvai **Luhi Erzsébet**
legjobb égvényes ásványviz,

mely legjobb nyálkaoldó
és élvágy emelőnek bi-
zonyult, kapható állan-
dóan friss töltésben

Birkenheuer Miklós
fűszerkereskedésében
Deák Ferenc-utca 40/a sz.
Telefon 890.

**Az Andrássy-téren
az első emeleten**

irodának vagy divat-
salonnak alkalmas
utcai lakás

február 1-re

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Volt Fodor és Reisinger-féle házban

József főherceg-ut 12. sz.

olcsó

üzlethelyiség

kiadó.

Bővebbet Wohlberg Lipót cégnél.

Egy ügyes

segéd

a rőfös és fonál áru szakmából
felvétetik.

A magyar, német és román nyelv
megkivántatik.

Ajánlatok

Wohlberg Lipót
Arad.

31037—1913. kh.

Hirdetmény.

Egy előfordult veszettségű eset
következtében elrendelem, hogy
Arad város területén lévő összes
kutya folyó évi január hó 20-tól
számított 40 napig állandóan kötve
tartassanak vagy pedig harapás
elleni oltós szájkosárral ellátva
pórázon vezettessenek.

Figyelemre méltó a közönséget
hogy miután az állategészségügy
ról szóló 1888. évi VII. t. c. vég-
rehajtása tárgyában a nagyméltó-
ságú m. kir. földmivelési minis-
terium által 40.000—1888. sz. alatti
kiadott rendelet 188. §-a szerint
ezen rendelet érvényének tartama
alatt mindazon kutya, amelyek
szájkosár nélküli vagy szájkosár-
tal, de póráz nélküli szabadon jár-
nak, a pecérek által elfogathat-
ók és elfogathatás után azonnal ki-
foghatók tartani.

A rendőrkapitányi hivatal mint
első fokú állategészségügyi ható-
ságtól.

Aradon 1914. évi január hó

Green Nándor
főkapitány.

Meghívó

a „Draucz és Vidéke“ önszegélyző-egylet mint szövetkezet
által 1914. évi február hó 8. napján d. n. 2 órakor, Drauczon a bank helyiségében
tartandó

VIII. közgyűlésre

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság évi jelentése, ezzel kapcsolatban a mérleg
jóváhagyása és a felmentvény megadása. 2. A felügyelő-bizottság jelentése és a fel-
mentvény megadása. 3. Felügyelő-bizottság választása. 5. Esetleges indítványok.

1913. év január hó 1-én volt 332 részvényes 847 tőrszettel, 1913. év folya-
mán ki-pest 71 a: 243 tőrszettel, belépett 56 tag 248 bet-tel, 5 tag szaporította
betétét 15 tőrszettel, 1913. év végén marad 350 tag 852 tőrszettel.

Vagyon.	1913. évi Mérleg-számla.	Az igazgatóság. Téher.	
Pénztári készlet ...	1368 68	Tőrszétét számla ...	39217 71
Kötvény-számla ...	60565	Tartalék-alap ...	1987 59
Lel ár-számla (K. f.) 162		Aradi első takptár	
10% értéksótkenes K. f.) 16 20	145 80	követelése ...	18200
Ingtalan számla ...	50 30	Átmeneti kárvatok...	768 39
Előre fiz. es hátra-		Nyeremény-egyenleg	3848 02
fejos kam. ...	1272 63		
Folyó számla ...	6 93		
	64 21 71		64021 71

Kelt Drauczon, 1913. december hó 31-én.
Muzsny Géza s. k. elnök. Fischer Kálmán s. k. igazgató. Wolf Béla s. k. igazgató.
Wolf Samu s. k. igazgató. Klein Simon s. k. ügyv. igazgató. Molnár Gyula s. k. pénztárnok.
Jelen „Mérleg-számla“ a számviteli fő- és mellékönyvekkel összehasonlítottat-
ván, helyesnek és rindben levőnek találtatott. 570
Kelt Drauczon, 1913. december hó 31-én.
Dr. Fülöp Gy. Géza s. k. felügy. biz. elnök. Wolf Zsigmond s. k. felügy. biz. tag. Marinkovics
Mihály s. k. f. biz. tag. Vikol Gyula s. k. f. biz. tag. Russu Béla s. k. felügy. biz. tag.

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

**háztartási
szükségletek** fedezésére.

Ajánljuk: Ajánljuk:

Arc-krémek	Fogpaszták
Illatszerek	Fogkefék
Kőlgyporok	Szájvizek
Kölni vizek	Szappanok
Fogporok	Kajvizek
Fog-krémek	Szoba-illatok

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

Aradon. Aradon.

**Nagymennyiségű
maculatura eladó.**

Cukrászda áthelyezés.

Izen teltel vevőimel és a n. é.
közönsége értesitem, hogy a Forrai-
utca Gr. Hunyady palotában volt

cukrászda

üzletemet Zrínyi-utca Br. Bohus
palotába (Apoló mellé) helyez-
tem át, ahol is azt minden igényt
kielégítően legmodernebb komfort-
tal rendeztem újból be.

Főtörökve sem lesz... mai
eddig is, hogy legistesebb sa-
teményei mel nagyrahecsült ve-
vőköröm mindink legjobban és
legju nyosabban kielégítem.

További szives párfi gást kérek:

Kitűnő kisatelettel 392

Iffy Székely Sándor

**Legnagyobb fűtő-
anyag megtakarítás!**

Aradváros mérnöki hivatala a
kettős fűtőkályhák és füstcsövek
használatát által (50) ötven
fűtőanyag megtakarítást ért el!

Régi rendszerű kályhák olcsó
és rövid idő alatt átalakíthatók.

Kettős füstcsövek

1. szám kis szobára 5 korona
2. " közép " 10 "
4. " nagy " 22 "

Füstcsövek raktáron és azonnal
kaphatók

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyú
készítőnél

Arad, Rakóczi u. 21

M. kir. szabadalom b.

Patent.

23/1914.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter
192655—1918. sz. rendeletével be-
hívja mindazon emberbaráti inté-
ményeket, amelyek a szegény öre-
gek és gyámelaltonok segítségé-
vel foglalkoznak, hogy amennyi-
ben a „Bibi és Legendi Hősnő”
Pálné, szül. Ducress Karolin ál-
létesített alapítvány kamatba-
igényt tarthatnak, erre vonatkozó
kérelmük 1914. január hó 31-ig
a m. kir. belügyminiszter részbe-
adják be. A miniszteri rendlet-
ben foglaltakat az érdekeltek a
városi-kiadó hivatalban megte-
hetik. A városi tanács.

Eredeti Iróangyal védjegyes
gramofonok,
Amerikai Columbia-
gépek, Király Ernő

legújabb főlvételei kaphatók
Arad legrégibb kerékpár-
és varrógép raktára és szak-
szerű javító műhelyében

Hammer Vilmos
műszerész ARAD, Szabad-
ság tér 56. Telefon 96.

ALAPÍTOTT 1889-BEN

Várholt László

ári és női cipész Arad, Weitzer Já-
nos-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

Könnyítsen testsúlyán

az új, ártalmatlan soványító kurával!

◆ Uj, kombinált eljárás a túlkövérség ellen! ◆

A jobb társadalmi körök-
höz tartozó hölgyek (és urak
is) ismerik már a titkot, mi-
ként kell az elzsírosodás ellen
eljárni, anélkül, hogy ártal-
mas drognákat, vagy éhezé-
s kurát, vagy testgyakorlato-
kat kellene alkalmazni.

Kétségkívül Ön is hallott
nemrég arról a híres olasz
színesnőről, ki Berlinből Ro-
mába visszatért. Mikor Olasz-
országot elhagyta, kissé kö-
vér, jobban mondva „elhízott”
volt, úgy, hogy ifjúkori szo-
repekben nem igen tudott
volna többé fellépni.

Visszatértekor azonban ba-
rátnai elbámultak csodálatos
karcsu természetén és ostromol-
ták, hogy magyarázza meg e
változás okát. De ő kitért e
kérdések elől s csak annyit
mondott, hogy ez nagyon egy-
szerű. Természetesen híres
emberek nem szeretik, ha ne-
vüket ily kurával kapcsolat-
ban említik.

Azért nem kell bánni, hogy
ezen új módszert nem is-
mertette, mert mi birtokában
vagyunk a titoknak.

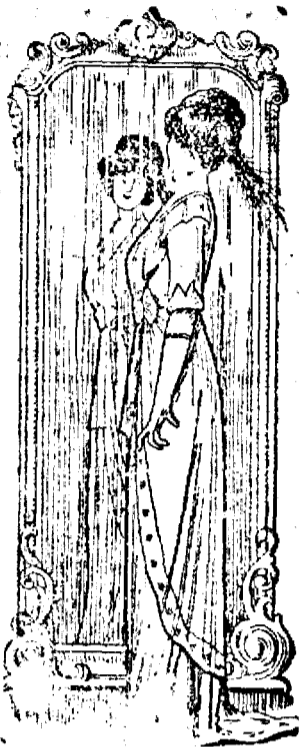
Ezen módszer nemcsak az
egész test zsírtalanítására,
hanem egyes testrészeknek a zsírtól való meg-
szabadítására alkalmas, mint köztudott, az erős
derék, kövér nyak és vállak, nagy has, zsíros
kezek stb. számára.

A kurának semmiféle utóhatása nincsen. A
diéta-kurának minden kellemetlensége, mint
bizonyos ételektől való tartózkodás, valamint
tornagyakorlatok, elmaradnak. Tényleg ezen
rendszer nincs kapcsolatban semmiféle izza-
dással, éhezéssel, futással, masszírozással, kö-
szereklével vagy pilulákkal. Jobb társadalmi kü-
ködők. Nem kérünk Öntől semmiféle ígéretet.
Csak azt kérjük, hogy meggyőződése szerint
ajánljon bennünket barátainak.

Siessen, küldje el nekünk lehetőleg még ma
pontos címét, nehogy csatlódjék, ha az ingyenes
leírások kifogytak volna.

Oh, mily szerencsés lesz Ön, ha a fölöle-
ges hírtől örökre megszabadult! Akármint is
kísérelt meg eddig, ezen módszer Ön meg bi-
zonyára nem ismert, mert különben nem lenne
többé soványító kurára szüksége.

Allgemeine Brunnen-Gesellschaft, Berlin, S. O. 33. Abt. B. 507.

rök tagjai sohasem vetnék
magnak a soványító kurának
alá, mely munkát kíván, el-
lenkezőleg, azt kívánják,
hogy emellett minden ártal-
matlan legyen. Sohasem hasz-
nálának olyasmit, ami az
egészség Ártalmára lenne. A
kezelésnek a legkellémesebb-
nek és kényelmesnek kell
lennie és ilyen az új módszer
is. Ezen soványító szerből 1
kie mennyiségű próbaadag
készen áll s mi ezt ingyen
küldjük szét.

Azt tapasztaltuk, hogy az
ajánlás a legjobb reklám a
világban. Ha egyik barátónak
másknak e szerű ajánlja, az
a legjobb mód oly cikk el-
adására, melynek valóban
ily nagy előnyei vannak.

A mi kombinált soványító
kuránk férfiaknak és nőknek
bármely korban alkalmas és
akár titokban is lehet alkalm-
mazni, otthon, látogatások
alkalmával, vagy uton.

Mivel ezen írtaitást sok-
kal több egyén olvassa, aki
a leírás ingyenes beküldését
kivánja, mint amennyi ebből
rendelkezésünkre áll, ajánljuk
Önnek, hogy gyorsan csele-

Dearling for
Gentlemen
világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vat-
tával.

Minden dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-
tözsdeben.

Uj

villanyvilágítási

vállalat.

A n. é. közönséget értesitem,
hogy kerékpár és mechanikai
üzletemet **villanyvilági-
tási vállalattal** bővítet-
tem ki — Elvállalok minden-
nemű villanyvilágítási beren-
dezéseket legjantányosabb árak-
ban úgy új épületeknél, mint
magánlakásokon.

GARTNER SAMU

villanyvilágítási vállalkozó és mű-
szerész 8778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751.

Legnagyobb kerékpárraktár

Legjobb

porosz kőszén és

porosz dió koksiz

Altmann Edénél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarok
kapható. Telefon 46. szám.

Óriási kalóriája van. Korom, salak és hamu mentes. Legtakarékosabb
fűtés. Egyetlen próba meggyőz mindenkit. Tessék próbarendelést tenni.
Bármely mennyiséget házhoz szállítok.

Száraz aprított tüzipa és alágyító kapható.

Ha valakinek minden más egy-
más beállításának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 11. sz.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szerkesztőség: 337. sz.

Az apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útvályaon küldendők — a csomagban a szöveg elől — vagy levélbéli úton. Tűdökösödésnél a hirdetés maga mindenkor kifizetés nélkül megkérhető. (A jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszképpen megadandó az apróhirdetések díja a szöveg szövege: csütörtök délután 4 fillér, vasárnap 8 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kéréshez előzetesen meg kell adandó. Az apró hirdetések előre kifizetés nélkül nem kerülnek kiadásra. A hirdetés a kiadóhivatali hivatala díjtalanul megismerkedik. HIRDETÉSEK ESTE PÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK PÉL.

Aradi Közlöny egyes példányai — már a kora reggeli órákban — a következő helyeken kaphatók:

- Uj. Klein Mór könyv- és papírkereskedésében Andrassy-tér 12.
- Weisz Leó könyv- és papírkereskedésében Andrassy-tér 13.
- Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Szabadság-tér 1.
- Képpich Zsigmond papírkereskedésében Andrassy-tér 35.
- Décal Géza könyv- és papírkereskedésében Förray-u. (Gr. Hunyady-palota).
- L. Sany Sándor dohány nagy árudájában Andrassy-tér 21.
- Dr. Hammerschlag Lipótné dohány üzletében Andrassy-tér 15.
- Weisz Antonia dohányüzletében József téri utca 8.
- Dr. Ambrusné dohányüzletében Weisz János-u. 3.
- Einweg Róza dohányüzletében Weisz János-u. 13. (Főpostával szemben.)
- Ruhmann Zsigmond papírkereskedése és dohányüzletében Hunyadi-u. 1.
- Husztli Mária dohányüzletében Szabadság-tér 8.
- Barna Béla hírlap- és hirdetés irodájában Atsél Péter-utca 1. Zrínyi-u. oldal.
- Márki Clotild dohányüzletében Deák Ferenc-utca 5.
- Weisz Jusztinnál Arad Hegyaljai Villanyos vasút állomás.
- Dr. Aizikovits Zsigmondné dohányüzletében, Salacz-utca 1.
- Vasúti portánál Arad, pályaudvar.
- Valamint: Temesvár, Mezöhegyes, Makó, Bród, Máriaadna és Piski vasútállomásokon, továbbá Nagyváradon és Békéscsabán.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

HÁZASSÁG.

Egy 48 éves
ösv. nyugdíjas tisztviselő, házasság céljából óhajt megismerkedni egy id sebb urasszonnyal, kinek 5 vagy 6 ezer korona készpénze van, vagy egy nyugdíjas nővel. Cím „Nyugdíjas” jellegre postrestante aradi főposta, csak komoly és teljes címre válaszolok. 574

LEVELEZÉS.

Izaura 22.
Nem tudom hogy komoly vagy jux. Ha komoly, nem látom az okát, hogy miért halaszuk azt holnapra, amit ma megtehetünk. 593

Zongoramester
ajánkozik családi estélyekhez és tanításra. S. ampfi Gusztáv, Tököly Imre-utca 17—19.

OKTATÁS.

Minden főzőnő
megtanulhatja arany színű műmés készítését, a valódiól meg nem különböztethető. Hatóságilag engedélyezett tápszer. Nagy cukormegtakarítás. A készítési módszert tanítja Zinner Péter Mocsár-u. 8. szám. 598

Magántanulók
bármely osztályról felelőséggel felvételnek mér. ékelt díjazás mellett. Az izr. fiu internátus Arad, Chorin Áron u. 1. 528

Intelligens
hölgy, francia és német órákat jutányos áron tanít, úgy házban, mint házon kívül. Cím a kiadóban. 546

Deutsches Fraulein
gibt Klavierstunden im Anfangunterricht Drabek, Kossuth-u 27. I. em. 578

LAKÁST KERESNEK.

A város belterületén
két szoba konyhából (lehetőleg fürdőszobából) álló lakást keresek; esetleg azonnal elfoglalandó. Ajánlatokat „Tiszta” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó lakás
Andrassy-tér 25 sz. házban (Neuman-palota) egy 3 szobás utcai lakás február 1-re kiadó. Bővebbet Neuman Testvérek városi irodájában. 601

Külön házban
egy ur magánlakás, mely 6 szoba és egy alkobél áll, összes modern kényelmes mellékhelyiségekkel kiadó Fábán-utca 5a. 593

2 utcai
egy udvari szoba, irodának vagy garson lakásnak kiadó. Fábán u. 5a szám. 596

Pöltenberg Ernő-u.
14. szám alatt 3 és 4 szobás modern lakás május 1-re kiadó. 360

Egy
Budapesten lakó aradi urasszonytól, kényelmesen berendezett szoba kiadó. Leveleket „Kényelmes” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 897

Egy két szoba,
előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló lakás, központi fűtés, villam, gáz- és melegvízszolgáltatással, elköltözés miatt azonnal kiadó. Orczy-utca 8. szám. 607

József főherceg-ut 18.
szám alatt a luteránus templom mellett 4 szobás irodának is alkalmas fűtéses lakás azonnal kiadó. Bővebbet a házmesternél. 439

Egy
5, vagy egy 8 szobás lakás, minden kényelemmel berendezve teljesen tiszta azonnal kiadó. Ugyarott több raktárhelyiség is kiadó. Hasszinger-utca 5. 5768

ÜZLETEK.

Egy
jóforgalmu kávéház, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 490

Egy igen jó helyen
egy ház, melyben korlátlan ital-mérés és dohányengedély van, eladó. — Továbbá egy vendéglő, 10 szobával, igen jó régi üzlet, bérbeadó Szemejyesen érdeklődőknek szívességből felvilágosítást ad: Farkas Abrahám. 552

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Legjobb porosz
fűtőszén nagyban és kicsinyben kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Téglaasztalok,
formák, tárgoncák, sz. ritó színek, takaró deszkák, jutányos áron eladók. Döntig Lajos fatelepen, Kossuth utca végén. 604

2 billiardasztal
forditható és egy karambol eladó. C. izmás Tamás Kápolna-utca 8a. szám. 602

Egy 3 szobás
uri lakás, elegáns berendezése eladó Barmikor megtekinthető. Cím a kiadóhivatalban. 6.8

Báli fehér cipők
legesinosabb, óriási választékban kaphatók 5 koronáért Amerikai Áruházban Deak Ferenc-utca 8. alatt. 6347

Homok és kavics
rostálva bármely mennyiségben állandóan kapható házhoz szállítva Vulcan J. Maxm kotrógépvállalkozónál Arad, Fábán László-u. 5. Telefon 608. 4541

Koks
(pirszén) nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Egy
nagy, a'ig használt utavó bunda eladó. Cím a kiadóhivatalban. 337

Pompás,
enyhe, kárm. ntes igen finom botváltó szappan darabonként 10 fillér, 3 darab kg. inomabb mandola szappan 50 fillér, 3 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 3 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 1.20. Földes Kelemennél Arad összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 2194

ALKALMAZÁST KERES.

Merlegképes könyvelő,
perfekt magyar és német levelező, állandó alkalmazást keres helyben vagy vidéken. Arad postafiók 158. 606

ALKALMAZÁST NYER.

Egy ügyes
előrusító leány felvételik, személyes bemutatkozás Székely Sándor cukrászdájában, Br. Bohus palota. 582

Fiatal,
ügyes fűszerkereskedő segéd azonnal felvétetik Kovács Lajos fűszerkereskedésében Trombita-utca 14. szám. 608

Az Aradi Kereskedők Köre
Hejjeszközlelő Osztályának
== HETI KIMUTATÁSA ==
Klein Sándor, Képpich Zsigmond, igazgatók.
Szabó Lipót, irodavezető.
Hivatalos helyiség: Fabady Károly-u. 1. sz. sz. 11. hsz.
Telefon 868. sz.
Hivatalos órák: délelőtti 8—11 óráig

Kereskedelmi
ARADRA:
2 gyakorlati bíró irodistaudót.
VIDEKRE
Aradhoz közeli városokban ügyvédi iroda részére egy, a gépirásban is jártas irodistaudót. Előnyben részesül, ki már eddig is ügyvédi irodában volt alkalmazva, továbbá 3 rukszer, rukszer és ovla 1 vas és fűszer, 1 fűző és divat, 3 fűszer és rövid és 2 vizes kereskedőeszköz, 10 sz. 'arcsot teljes ellátás mellett.
AJÁNLUNK!
15 fűszer- és rövid, 3 vas és fűszer, 6 rövid és 12 vizes kereskedőeszköz.
Az elhelyezés teljesen díjtalan. Kérvegyünk előnyben részesülni. Vidéki kereskedőkre, csak válaszképpen ellátásba válaszolunk. 307

Figyelem!

Weinberger János

elsőrangú cipőüzlete
ARAD, Andrassy-tér
a „Nagy csizmához”

megérkeztek a legelegánsabb cipőkülönlegességek urak, nők és gyermekek részére.

Egységes árak:
Urak részére 20-50 Nők részére 16-50

Dus választék halina vadász-cipő és csizmákba, hócipők, sárcipők és nemez reggeli, továbbá utcai, estélyi cipőkben. 191

Tangó-cipők 8 koronától 10 koronáig.

Málnási Mária-forrás

Legjobb nyálkaoldó és étvágyemelő gyógyszer. Gyomorégést azonnal megszüntet. — Kapható mindenütt. Kutkezelőség Brassó.

APRÓ HIRDETÉSEK

INGATLAN.

Eladó.

Egy nagyforgalmu utcában lévő szobkérház, üzser- és kocsmahelyiséggel, előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet dr. Stoinescu ak ügyvédnél Arad, Boros Béni-ter 37. sz. 867

Demeter-utca 35. sz. adómentes ház szabadkézből eladó. 6747

Egy szép magánház, konyhai szoba és egyéb melléképületekkel a 16 lakással, villanyvilágítással, nagy kerttel, áthelyezés miatt, előnyös feltételek mellett sürgősen eladó, esetleg kiadó. Bővebbet Varjassy-Lajos-utca 177. 578

KÜLÖNFÉLE.

Elvesztett 20-24 Sározy-utcától Perényi-utcán kezdődő Magyar-utca 28. számig a hiányzó párna K. C. monogrammal. Kértek a becsületes megtalálót, ki illendő jutalomban részesül, Sározy-utca 7. sz alá vissza szolgáltatni. 605

Krausz Paulin-féle kézikönyvtár számos új-kelettel bővült magyar, német, francia és angol nyelvben. Olcsó árak. Színház épület. Telefon szám 511. 284

Ezerjófű

gyomor elixir. Emésztési zavarok, étvágytalanság, lefuvódás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrenyheség, bélbéggek (gilliszták) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona. Kapható Hehs Vilmos gyógyszerháza Aradon, Batthyány-utca és gutori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon, Deák Ferenc utca. 5180

Permentes faszén

szállításra kapható Roth József Károly-utca 8. Telefon 68. 5841

Rugályos gyermek-

betegségek ellen

legjobban megérzhetjük gyermekeinket, ha azokat naponta többször Hydrogenium peroxidummal (H₂O₂) gargarizáltatjuk. Kiváló deszinficiens és desodoráns, miért is mint igen erőyes fertőtlenítőt és rothadást gátlót, mely a száj kellemetlen bűzét megszünteti, a fogakat megléheríti, de főleg miatt a kór okozó esirák ellenségét a legelőlegben távolítjuk. 500 gram ára 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza, Hehs Vilmos gyógyszerháza Arad. 1224

India fogosepek a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főháza Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza és vegyszertár laboratóriuma Aradon. Összes készítményünk kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerházaiban.

Takszámterez
Bér-autók
Telefonszám
816

3281
Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Valódi angol sport, vadász valamint modern katonai, vasutas és egyéb **sapkákat**

ajánl:

Schäffer Henrik
Aradi Első Sapkakészítő vállalat

Arad, Andrassy-tér (Bing-ház)
Telefon 208. szám. 207

Legelőcsőbb fabeszerezési forrás

a „**Hunyadi**“
Motorfűrészfű Vállalat

Kossuth-utca 9. alatt. Telefon 658.
hol állandóan elsőrendű száraz és aprított fa kapható azonnali hazaszállításal olomzáró zsákokban **100 kilónként 3 vágású 2 K 80 fillérért és 4 vágású 3 kor** Ugyancsak elvállalunk saját motorgépeinkkel meghívásra leggyorsabb kiszolgálással **fafelfűrészelést és befűrészt** vasutól legelőcsőbb árban. **Üzletevünk: szolid és figyelmes kiszolgálás.** 2391

ARADI KÖZLÖNY

AZ

Aradi Közlöny
apróhirdetési levelezőlapja,
valamint az

Aradi Nyomda Részv.-Társ.
kiadásában megjelent
nyomtatványok,

(postakönyvek, tartozik-követel zsebfüzet stb.) kaphatók

Barna Béla
hírlap és hirdetési irodéja
Arad, Atzél Péter-utca
1. szám Zrínyi-utcai oldal.

ARADI KÖZLÖNY

Tégla

I. o. géptégla 1000 drb. K. 28—
II. o. : : : K. 24—
III. o. : : : K. 20—

Pollák Sándor Arad, Nádor-u. 14.

Telefon szám: 55.
!! Kiválóminőség !!

Mindenféle főtájást
5 perc alatt
megszüntet

egy eredeti Kárpáti féle fejfájás elleni pasta, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél 4675

KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszertárban
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

FOGAK

húszása, tömése, fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, ragásra kitűnően, készülnek 8091

HALMOS

fogtechnikai termében Anasztas Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-tér és Anasztas Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

ORVOS UT HÁZBAN.) Telefon sz. 658.

Finom

arany és ezüst ékszer, pontosan kipróbált óra eladás minden elfogadható olcsó árban

Zinner Vilmos

műtörés és ékszerésnél
ARAD, Forray-utca
Szabadság-téri sarokház.

Óra és ékszer javítás 3 évi jótállással.

Törött, használt, régi ékszer és drágaköveket a legmagasabb árban veszek vagy becserelek. 8687

Nagy választék amerikai alakú férfi és női cipőkben 10.—, 12.— és 14.— K-és árakban.

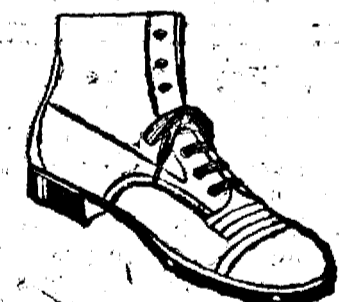
Világbiro „VERA” amerikai férfi és női cipők egyedüli eladási helye

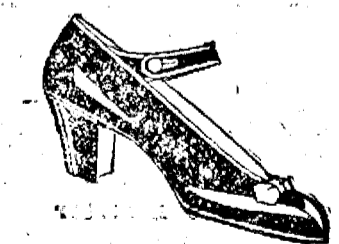
F. L. Popper-féle férfi, női és fiú cipőknek nálunk van a kizárólagos raktára.

„BALLY”-féle francia fél- és magassáru cipőknek kizárólagos eladója.

„HELLA” és „TIP-TOP” higiénikus gyermekcipőknek szintén egyedüli eladási helye.

Ugyancsak kaphatók egyedüli a „BALLY”-féle felülmulthatatlan alkalmi és tánc cipők.

Buchsbaum és Tsa cégnél
Aradon, 8258
Atzél Péter-u. 3. sz.
TELEFON: 442. SZÁM.

A hivatalos gyógyszerkönyvben az olasz királyság jegyzékében felvéve.

PAGLIANO SYRUP.

Készít: Ernesto Pagliano nápolyi tanár

Galata San Marco 4.
Folyadék - Per - Pflüch

A legjobb vérfertőtő és felhőztő szer. Evidó tavasz és 6ozl gyógyód, mindig segít. Kijuttatva: Gyógyeseresen kiállítás 1894. - Olasz hygienai kiállítás 1900. arany éremmel. - Nemzetközi művelői kiállítás 1905. - Nemzetközi kiállítás Buenos Ayres 1910. Nagytiszlelti okmány arany érem. - Nemzetközi Hygien kiállítás Róma 1912. Nagytiszlelti okmány. Jobb gyógytárakban kapható

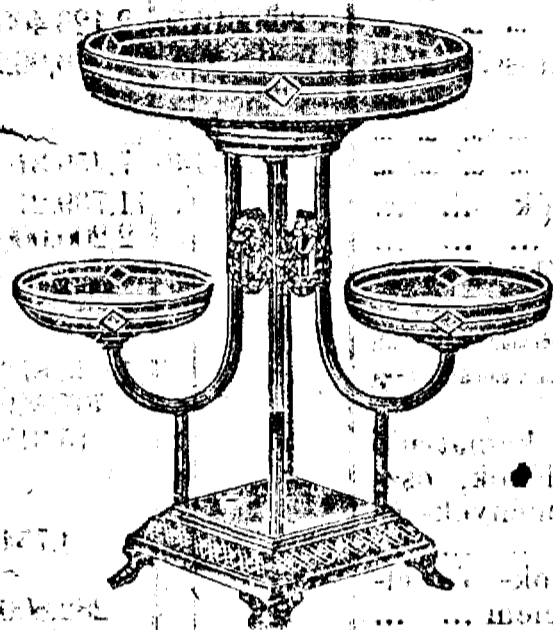
Figyelmeztetés:

Nehogy a széntalan utármok által, amelyek az egészséget ártalmazzak, megévesztessék, legyenek mindig szentesítettek.

ERNSTO PAGLIANO NÁPOIYI TANAR SYRUP PAGLIANO

gyógymód és egyéb felvilágosítás színtek kapható. - Levelezés minden nyelven, költözökök által osztr. larsakataik által vámmentesésen adának el.

Tombolatárgyak igen szépek már 20 fillértől.

Ajánlom a vásárló nagyközönség szives figyelmébe óriási választéku legújabb üveg, porcellán és lámpa, elsőrendű china ezüst, bronz és márvány díszmütárgyaimat és használati cikkeket feltűnő olcsó árakban.

Eredeti olajfestmények alkalmi vételben. Modern képkeretezések legjutányosabban készülnek. Képes nagy árjegyzékem kívánatra készséggel megküldöm.

Szives látogatást kér

FISCHER MÓR

Arad, Andrassy-tér 25. (Neuman-palota)

Városi és megyei telefon 588.

Egy szép üzletberendezés harmadárban eladó.

Aradi Széchenyi Gőzmalom Részvénytársaság

Meghívó.

Az Aradi Széchenyi Gőzmalom Részvénytársaság

1914. évi február hó 8. napján d. e. 9 órakor a társaság irodahelyiségében

45-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása és jegyzőkönyvvezető kirendelése. Két részvényes kiküldetése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentésének és a zármerleternak, valamint veszteség- és nyereség-számlának felmutatása.
3. Határozathozatal a számadások jóváhagyása az üzleti nyereség hováfordítása és a felmentés megadása tárgyában.
4. Egy igazgatósági-tag választása 6 évre.
5. Az alapszabályok 35. és 49. §-ainak részbeni megváltoztatása.
6. Esetleges indítványok.

Azon szavazatra jogosult részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, felhivatnak, hogy részvényeiket legkésőbb február hó 8-ig a társaság pénztáránál, térítvény ellenében, letenni sziveskedjenek.

Kintzig János,
igazgatósági elnök.

Aradi Ipar- és Népbank.

Vagyon. **Mérleg-számla 1913. december 31-én.** Teher.

	Korona	fill.	Korona	fill.	Korona	fill.	Korona	fill.
Készpénzkészlet:			1,280.901	87	Részvénytőke:			
Tárcaváltók			20,651.453	66	13.125 drb. & 400 korona névértékű részvény			5,250.000
Záloglevél-kölcsönök	951.468	50			Tartalékalapok:			
Községi kölcsönök	206.680	42	1,158.148	92	általános tartalék-alap	1,698.642	55	
Jelzálog-kölcsönök			571.888	80	rendkívüli tartalék-alap	100.000		
Aradi hitelegylet tartozása			184.606		értékpapír ár. különbözeti tart.-alap	40.000		
Zálogházi kölcsönök			190.626		ingatlan értékkülönb. tartalék-alap	40.000		
Előleg értékpapírokra			187.254	88	hitelegyleti tartalék	7.919	94	
Folyószámlai adósok			4,127.205	34	Csejthei Varjassy József-alap	9.024	09	
Értékpapírok* és sorsjegyek			1,320.756	26	tisztviselői nyugdíj-alap	239.816	50	2,129.403 08
Nyugdíj-alap értékpapirjai			182.884	60	Hitelegyleti 5%-os biztossági alap			6.962 43
Osztálysorsjegyek, érc- és idegen pénzek, szelvények stb.			13.137	85	Betétek:			
Ingtatlanok:					takarékbetéti könyvecskékre	6,188.847	19	
Szabadság-tér 18. és Hasszinger-u. 2. sz. házak	208.698	61			folyószámlai betétek	1,270.463	40	7,459.310 59
intézeti ház Békéscsabán	198.818	12			Visszleszámított váltók			11,739.210 02
egyéb ingatlanok	159.553	95	567.070	68	Szerződéses hitelek			2,200.000
Adósok			456.069	06	Atruházott záloglevél- és községi kölcsönök;			
Előre fizetett- és hátralékos kamatok			167.876	76	melyekből a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjára 722.351 07 kor. van átruházva			1,043.873 81
Felszerelések leírás után			60.920		Hitelezők:			407.899 86
					Be nem fizetett betét kamat-adó			15.318 06
					Fel nem vett osztalékok, osztálysorsjegy nyeremények- és zálogfeleslegek			4.754 90
					Előre felvett kamatok- és elszámolatlan jövedelem			282.800 36
					Nyereség:			
					át hozat 1912. évről	23.970		
					1913. évi nyereség	557.297 07		581.267 07
			31,120.800	18				31,120.800 18

*Ebből államkassza, záloglevél- és községi kölcsönök 542.200 K n. é.

Arad, 1913. évi december 31-én.

A könyvelésért:

HEHS BÉLA, s. k.
vezérigazgató.

KELL LAJOS, s. k.
cégvezető titkár.

GELLÉNYI GÉZA, s. k.
főkönyvelő.

SZALAY KÁROLY, s. k.
elnök-igazgató.

BR. BOHUS LAJOS, s. k.
igazgató.

INSTITORIS KÁLMÁN, s. k.
igazgató.

KERESZTES FERENC, s. k.
igazgató.

Dr. TAGÁNYI SÁNDOR, s. k.
igazgató.

WALDER GYULA, s. k.
igazgató.

Jelen vagyon- és teher-kimutatást a törvény- és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

DR. PRIEGL ISTVÁN, s. k.
f. u. biz. elnök.

KOHN S. N., s. k.
f. u. biz. tag.

STEIGERWALD ALAJOS, s. k.
f. u. biz. tag.

GRABNER KÁROLY, s. k.
f. u. biz. póttag.

A felügyelő-bizottság jelentése az 1913. üzletéről:

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény és az intézeti alapszabályokban előírt kötelességünknek megfelelően, az intézet ügykezelését a lefolyt üzletévben többször megtartott vizsgálataink alkalmával alaposan ellenőrizvén, tisztelettel jelentjük, hogy az intézet kezelése alatt álló pénz- és értékkészletet mindenkor a szabályosan vezetett könyvekkel egyezően és hiány nélkül találtuk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1913. évi zár-

számadásokat, mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát a helyesen lezárt könyvek és zárszámadások alapján, a törvény- és alapszabályoknak megfelelően összeállítottunk találtuk és elfogadásra ajánljuk az igazgatóságnak az 1913. évi 581,267 07 korona nyereség felosztására vonatkozó javaslatát.

Ezek alapján indítványozzuk, hogy az igazgatóságnak az 1913. üzletévre vonatkozólag a felmentvény megadás-
sék és ugyanezt a saját részünkre is kérjük.

Kelt Aradon, 1914. évi január 21.

Az Aradi Ipar- és Népbank felügyelő-bizottsága:

Dr. PRIEGL ISTVÁN, s. k.
f. u. biz. elnök.

KOHN S. N., s. k.
f. u. biz. tag.

STEIGERWALD ALAJOS, s. k.
f. u. biz. tag.

GRABNER KÁROLY, s. k.
f. u. biz. póttag.